

ಸಂಪುಟ ೨೧

ಮೇ ೧೯೫೯

ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಈ ಕು ಹ ಕಿ ದಿ ಗ ಳು ಈ

“India is now on the horns of a Dalailama”

—ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ದೊಡ್ಡ ಲಾಯರ ಮನೆಯಹತ್ತಿರ ನಿಂತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ದೊಡ್ಡ ಕಾರು ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಲಾಯರು ಬೇಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತೇನೋ ! ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ಹಗಲಿನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಡಿಗೆಮಾಡಲು ಬರುಲ್ಲ ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಊಟಕ್ಕೆ ದಿವನಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ಎಂದೊಬ್ಬರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ —ಬರೆದವರು ಶುದ್ಧ ಶಿಶು !!—ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗುಲ್ಲ !!

* * * *

ಮೊಂಬಾಯಿನ ಟ್ರಾಂಬೆಯಲ್ಲಿ ‘ಅಪ್ಸರೆ’ಯು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖಳಾಗಿರುವಳಂತೆ. —ಸ್ವರ್ಗದ ಅಪ್ಸರೆಯರ ತರಹ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇದಕ್ಕೂ ಇದೆಯಂತೆ !

* * * *

ದೇಶಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ರಷ್ಯನರು ಭಾರತೀಯರ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಯಿದೆ.

—ಯಾವ ದೇಶದ ಭಕ್ತ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ! ಜಾಣರು !!

ಪಂತರ ಹೃದಯ ಬೇನೆ ಬಡಿದುದಕ್ಕೂ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಲ್ಬಣಿಸಿರುವುದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ.

* * * *

ಚೆಂಡಾಟದ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂವೈರಿಗೆ ಒದೆ ಬೀಳುವುದನ್ನು ತಟಸ್ಥರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಮೆರಿಕಾದವರೂ ರಷ್ಯನ್ನರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

* * * *

ಕೆರುನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿನಲ್ಲಿ ವಿಟಮಿನ್ 'ಸಿ' ತುಂಬಾ ಇದೇಮಾ ಅದಕ್ಕೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಕುಮಾರ ತಾಯಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದನಂತೆ,

—ಪ್ರಚಂಡ ಮಕ್ಕಳು—ಅರಿಯದ ತಾಯಂದಿರು !

* * * *

ಮದ್ರಾಸಿನ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡುರ ಕಜಗಂರವರ ಜಯದಿಂದ, ಮಾಸ್ಟರ್ ತಾರಾಸಿಂಗರವರು ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

* * * *

ದಶರಥ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಹತ್ತಿರ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಕೂಡ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಹೆಲಿಕಾ ಮೋಟಾರಿದ್ದಿರಬೇಕು !

* * * *

ಶ್ರೀ ಕೃಶ್ಣೇವಾರವರಿಗೆ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯಾದ ಕಾರಣ ಕನವರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಆಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಶ್ರೀ ಡಲ್ಲೇಸರಿಗೆ ವ್ರಣರೋಗ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಆತ ನ್ಯಾಟೋ ಸೀಟೋ ಉರೋ ಅಂತ ಪಶ್ಚಿಮ ಯೂರೋಪುರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಪ್ರಾವ್ಣಾದಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ಕಾಲೇಜು ವಸ್ತುಕ ಭಂಡಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಹತ್ತು ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ತೂಕ ಇರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

—“ಡಾ ! ರುವಗೋ” ಪ್ರತಿಗಳಿರಬೇಕು !

* * * *

ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ !!

ಉರಿಗಾಳು

ಅರಳಿಪೇಟೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜೇಳಿನ ಕೊಂಡಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರಂತೆ.

—ಈಗ ಅದು ರಾಜ್ಯವೊಂದರ ಗವರ್ನರಾಗಿದೆಯಂತೆ.

* * * *

ಮೊಡ್ಡ ಗೌಡರೇ ! ಇಷ್ಟು ಬೆಳೆ ತೆಗೀತೀರಿ, ಮನೆಯಾಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಸೆಣಕಲು ಕಡ್ಡಿ ಹಂಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಷಹರಿನ ಅತಿಥಿ ಅಂದಾಗ. ಗೌಡರಂದರಂತೆ ಅವಳು ತಿನ್ನೋದೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ, ದಸ್ತ ಆಗೋದೂ ಇಲ್ಲ, ಆದರೂ ಜಮೀನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸುತ್ತಾಳೆ ಅಂತ.

* * * *

ಜೈಲುವಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಆಯುಸ್ಸು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಂತೆ.

—ಹೌದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಜೈಲಾದರೆ ಉಳಿದವರ ವಯಸ್ಸು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತೆ !

* * * *

ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವರಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಹುಡುಗರು ಅವರುಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಕುಹಕ ?

* * * *

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಂದು ನನ್ನ ಗನೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ೨೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ತಂದೆಯವರು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಆ ಹಣ ನನಗೆ ಬಂತು. ತಂದೆಯವರ ತಿಥಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲ ತೀರಿಸುಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅಯಿತು. ವಿದ್ಯೆ, ಆಭಾಸವೇ ಆಗಿದೆ.

(ಸತ್ಯ)

* * * *

ಜನತೆಯು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಕಾರಣ, ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರಾಜಾಜಿಯವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ.

—ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಜನತೆಯೇ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಯಕರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಎಂಬುದು.

ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಕಲಾಪೂರಿತ ಶವದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ಹಲವಾರು ಮುಖಂಡರು ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದರೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

ವೃಷಭವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ ಕೆಚ್ಚಿನವರಿಗೂ, ವೃಷಭವು ಎತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನಂಬುವವರಿಗೂ ಸಹಜವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉರುಳಿಸಲಾದ ಕಾನ್ ಬೆರಾ ವಿಮಾನವು ರಷ್ಯಾದ್ದೆಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಗುಂಡಿಟ್ಟರು.

—ನಮ್ಮದೇನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

* * * *

೧೯೬೨ ಕ್ಕೆ ಪ್ರಳಯದ ಯುದ್ಧವಾಗಬಹುದೆಂದು ಜ್ಯೋತಿಷರು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. —ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು ! ಸರಕಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಎತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

* * * *

ಹಳೇಪಾಗಿನ ಕಂಬಿಯವರು, ತಮ್ಮ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಳೇಪಾಗಿನ ಕಂಬಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯದ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ “ಅಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯದ ಯೋಜನೆಯು” ಸಫಲವಾಗುತ್ತೇನೋ ?

* * * *

ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದವನೊಬ್ಬ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. —ಯಾಕಯ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಈರುಳ್ಳಿ ಜ್ವಾಪಿಸಿಕೊಂಡೆ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂತು, ಅಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ, ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅತ್ತರಂತೆ.

* * * *

ಕೆತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಡಗು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರ್ತಿ ಸೇರಿದೆಯೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

* * * *

ಟಿಬೆಟ್ಟಿನವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೈಯೆಣ್ಣೆ ಕುಡಿದಂತೇ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದೊಬ್ಬರು ವ್ಯಸನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

—ಟಿಬೆಟ್ಟಿನವರೂ ಕೂಡ ಕೈಯೆಣ್ಣೆ ಕುಡಿದವರಂತೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ !!

ನಾನೂ ಅದೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂದ್ರೆ!

“ನನ್ನ ಮಗ ಶುದ್ಧ ಮಂಕ, ಕಣೇ! ಮಂಕುಬೂದಿ ಎರಚಿಸಿಕೊಂಡವನ ಹಾಗೆ ಆಡ್ತಾನೆ. ನಿನ್ನ ಮುಖದ ಫೇಸ್ ಪಾಡರು ಇವನ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಾಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಬೂದಿ ಕವಿದುಕೊಂಡು, ಮಂಕು ಬಡಿದುಕೊಂಡು, ನೀ ಹಾಕಿದ ತಾಳಕ್ಕೆ ಇವ ಕುಣೀತಾನೆ ಕಣೇ—ಕುಣೀಲಿ ಬಿಡು. ನೀನೂ ಕುಣಿಸು. ಪ್ರಾಯ ಇದೋ ತನಕ ಕುಣೀತೀರಾ. ಹಿರಿಯರನ್ನ ಕಂಡರೆ ನಗ್ತೀರಾ. ಕಡೆಗೆ ನಿಮಗೂ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿ, ನಿನ್ನ ಸೊಸೆ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಗೋಳು ಹುಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮಂಕುಬೂದಿ ಎರಚಿ! ನಿನ್ನ ಮಗನೂ ನನ್ನ ಮಗನ ಹಾಗೇ ಶುದ್ಧ ಮಂಕನಾಗಲಿ”

ಎಂದು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಸೊಸೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಅತ್ತೆ ವಾಗ್ವೃದ್ಧದ ಕಡೇ “ಸಂಗತಿ”ಯನ್ನು ಗುರುಗುಟ್ಟಿದಳು ಸಾರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಜೊಯ್ ಗುಟ್ಟಿಸಿದಳು.

ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸೊಸೆ ಕಸೂತಿ ಕುಲಾವಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು. ಅತ್ತೆಯ ಮಾತಿನ ಸರಣಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಗಂಡ ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕಸೂತಿ ದಾರ ತಂದಿದ್ದು, ಅತ್ತಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ರಾಮನವಮಿ ದಾಸರಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು ಈ ಭಾಷಣ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಅತ್ತೆ ಕಾದಿದ್ದಳು, ಸೊಸೆ ತನ್ನ ‘ಸಂಗತಿ’ನ ಹಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಚೂಪಾದ ಮಾತುಗಳ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಆದರೆ ಅತ್ತೆ ಕಾದೇ ಇದ್ದಳು. ಸೊಸೆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಆಡಲೇ ಇಲ್ಲ. “ನಾನೂ ಅದೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂದ್ರೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಗ ಶುದ್ಧ ಮಂಕು. ಮಂಕು ವಿಭೂತಿ ಎರಚಿಸಿಕೊಂಡವರ ಹಾಗೇ ಆಡ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಅತ್ತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮತ ಸೂಚಿಸಿದಳು.

ಅತ್ತೆ ಮರುಮಾತನಾಡಲಾರದೇ, ಸಾರಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇಂಗು ಹಾಕಿದಳು.

* * * *

ಇದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು, ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಾಜೀ ನೆಹ್ರೂಜೀ ಅವರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ.

ರಾಜಾಜಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ :—ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ. ಗಣರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ತನ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರ ಬದಲು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತೆ. ಅಂದರೆ

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ತನವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದರೆ, ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ವಾ ಗಣರಾಜ್ಯವು ಮುಗಿದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ನಿರಂಕುಶಪ್ರಭುತ್ವ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದು.

ನೆಹ್ರೂಜೀಯವರು ಬಲು ಮರ್ಯಾದೆಯ, ಬಲು ಘನತೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ ಹೀಗೆ ವಾದಿಸಿದರಂತೆ :—ನಮ್ಮ ಬಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ತೋಳಿಗೆ ತೋಳು ಕೂಡಿಸಿ ಕೃಷಿಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವಿದೆ ತೋರಿಸಿ. ಹೇಳಿ ! ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸೋಣ. ಅಂತಹ ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಕಾರಣ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ರೈತ ಸೋದರರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ಮಾಡೋಣ. ಮುಖ್ಯ ಆ ಹೆಸರು ಈ ಹೆಸರು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಆಹಾರ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನಾವು ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಲೇಬೇಕು : ಎಂದು.

ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡೋಣ. ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆ ಇಬ್ಬರೂ “ಅವ ಶುದ್ಧ ಮಂಕ” ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಹಾಗೆ, ರಾಜಾಜಿ ನೆಹ್ರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ “ಜನತೆ ಶುದ್ಧ ಮಂಕು” ಅಂತ. ರಾಗಿ ಬೀಸುಕ್ಕೆ ರಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕರೆ ಯಾವ ರಾಮ ರಾಜ್ಯ ಹೇಗೆ ಆಳಿದರೂ ಆಯಿತು ಎಂದು ಜನತೆ ಮಂಕಾಗಿ ಹೇಳಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಾಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :—ಹೀಗೆ ಒತ್ತಾಯದ ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶುರುವಾಗಿ, ಗಣರಾಜ್ಯ, ವಾ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ ನಾಶವಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ನೆಹ್ರೂಜಿ ಕೂಡ ಏನು ಆದರೂ ಆಗಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಆಯಿತು ಅಂತ.

ಅಂದರೆ ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಂತೆ, ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಹಾ ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಒಂದೇನೇ !

ಸಹಕಾರ ಕೃಷಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದಾಗ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದೆ ಬರುತ್ತೆ. ಬಂದರೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ನೆಹ್ರೂಜೀ. ಛೇ ! ಛೇ ! ಉಂಟೆ ಇದಕ್ಕೇನೆ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ ನಡೆಸಿದ್ದು ಎಂದು ರಾಜಾಜಿ ಅಳುತ್ತಾರೆ—ಆಮೇಲೆ ಅತ್ತೆ ತರಹ ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾರಿಗೆ ಇಂಗು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾರೇನೋ. ಅಷ್ಟೇ !

—ರಾಜಾಕುಮಾರ್

—❧— ದೆಹಲಿಯ ಪತ್ರ —❧—

ಮಾನ್ಯ ಕೊರವಂಜಿಯ ನಷ್ಟಪರೇ.

ದೆಹಲಿಗೆ ನಾನು ಬಂದು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ತಮ್ಮ ಆಮೋಘವಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ! ನನ್ನನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟಾಗಿ ನಿಯಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಮಾನ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಎದುರ್ಗೊಂಡು, ಅವರನ್ನು ಅತಿಥಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತಿರುಗಿ ವಿಮಾನ ವಾ ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರುಗಳೇ ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಿರಿಯ ಸ್ವಾಧಿಕಾರಿಗಳೋ ನಾಯಕರೋ ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೇ ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಬಂದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಿರಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಬಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತನಕ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಖಚಿತವಾಗಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಗೆಡಹಿ ಹೊರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮತ್ತು ನಾಯಕರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರ್ ಮಾಡಿಸಿತು.

ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಧಾನಸಿಗದೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಬರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮಿಸಿ.

ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದಿಂದ ಕಿರಿಯರಾದರೂ ಸಿರಿವಂತ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಕಿರಿಯ ಸಚಿವನಾದರೂ ಏಳಡಿ ಎತ್ತರವಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಅತಿಥಿಯೊಬ್ಬರು ಬಂದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಪರಿಚಾರಿಕೆಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಟ್ಟಿದರು.

ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಆತನನ್ನು ಎದುರ್ಗೊಳ್ಳಲು ನಾನು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಳಂಬವಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಅತಿಥಿಯು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮೊರನಲ್ಲಿ ಅವರ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದಾತ್ ಅವರೊಡನೆ ಇದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಪೂರ್ಣ ಬುರುಕಿ ಹಾಕಿದ ಆರಡಿ ಎತ್ತರದ ಹೆಣ್ಣು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಕಾಲಿಗೆ ಕಿಂಕಾಬು ಮುಖಮಲ್ಲಿನ ಚಪ್ಪಲಿ ಮೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಹೊಸ ಚಪ್ಪಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಂಡಿತು. ಪಾಡಗಳನ್ನು ಅದುಮಿ ಒತ್ತಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದುವು ಆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು.

ವಿಳಂಬವಾದುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿ ಅವರನ್ನು ಅತಿಥಿ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅವರ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ, ಪೀಕದಾನಿಗೆ, ಕೂಡಾ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮೂರು ಲಾರಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಆ ಸಂಜೆ ತಂಪು ಪಾನಿಯದ ಕೂಟಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ. ಆತ ಮತ್ತು ಬುರ್ಕಿಯಾಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬಂದರು. ನೋರೆನೋರೆಯಾಗಿ ತಂಡಿ ತಂಡಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಆತ ಒಂದೇ ಗುಟುಕಿಗೆ ಮುಗಿಸಿದ. ನಾನಿನ್ನೂ ನನ್ನ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬುರುಕಿಯಾಕೆ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಗೌಸನ್ನೂ ಎಡಗೈಯಿಂದ ಆ ತಕ್ಷಣ ಎತ್ತಿ ಗ್ಲಾಸನ್ನು ಬಲಗೈಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಒಂದೇ ಗುಟುಕಿಗೆ ಕುಡಿದೇಬಿಟ್ಟು, ತಿರುಗಿ ಮುಖದ ಗೌಸನ್ನು ಇಳಿಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಮ್ಮೆ ತೇಗಿದಳು.

ಬುರುಕಿಯಾಕೆ ಬಿಯರ್ ಕುಡಿಯುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಕನಸೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ನಾನು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಎರಡೇ ಗ್ಲಾಸಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಆತ ಕೇಳಿದ, ನೀವು ಏನೂ ಕುಡಿಯಲ್ಲವೇ ಅಂತ. ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮಮ್ಮ ಬೈತಾಳೆ ಅಂತ ಸಬೂಬು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಬೀಡಿ ಕುಡಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದೆ.

ಇದೇರೀತಿ ಒಂದು ಬಕೆಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಕುಡಿದಮೇಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಅತಿಥಿ ಗೃಹಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ 'ಬಿಲ್' ಆದರೆ ಆಡಿಟರುಗಳು ಅಕೊಂಟಂಟರು ಒಪ್ಪಿಯಾರೇ? ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಸೀಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಭಯಸ್ಥನಾಗೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮೂರು ದಿನಗಳು ಕಳೆದುವು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ವಿಮಾನನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋದೆ.

“ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರವಾಸ ನಿಮಗೆ ಹಿತಕರವಾಗಿರಬಹುದು ತಿರುಗಿ ಬರಬೇಕು.” ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಬುರುಕಿಯಾಕೆಯನ್ನ ನೋಡಿದೆ. ತಿರುಗಿ ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಗಂರವರ ಪ್ರವಾಸ ಮೂರೇದಿನಗಳಾದುದರಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಾಪಾರಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿರಾಮವಿದ್ದಾಗ ಆಕೇನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೀರೆ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆ.

ಆತ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕ. “ನನ್ನ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಹೆಂಡತಿ ಈಕೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವವಳು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳ ವಿಚಾರ ಅವಳಿಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ನಿಮಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ವೇಳೆಯಾಯ್ತು ಆತ ವಿಮಾನವನ್ನು ಏರಿ ಹೋದ. ಬುರುಕಿಯಾಕೆ ನಾನು ಹಿಂತಿರುಗಿದೆವು.

— ಬಚ್ಚ

ಕೊರವೇಶ್ವರ ವಚನಗಳು

(ಟಿಪ್ಪಣಿ ಕುರಿತು)

ಕವೈ ಸರ್ವನ ನೆಳಲಲ್ಲಿ ಇವ್ವಂತೆ ಎಮುಗಾಯಿತಯ್ಯ. ಅಕಟಕಟ ನಮ್ಮ ನಾಡು ವೃಥಾ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಯಿತಯ್ಯ, ಇದ ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಮ್ಮ ರಕ್ಷಿಸಯ್ಯ ಎಂದು ಬುವಿಯುಟ್ಟದಿಂದ ಆಕ್ರಂದನವ ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪಂಚತೀಲಕ್ಕೊಲಿದು ಒಲಿದು ನಮ್ಮನು ಹೊನ್ನಕೂಲದೊಳಕ್ಕಿದರಯ್ಯ : ಪಂಚತೀಲದ ಕುರಿತು ಬಲು ಮನ್ನಣೆಯ ಮಾತೇ ಮಸೆದಲಗಾಗಿ ತಾಗಿತ್ತಯ್ಯ ಅಯ್ಯೋ, ನೊಂದೆನು ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ಎಂಬ ಗೋಳನು ಕೇಳಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ವಚನದಲಿ ಸಹಜವನವ ತುಂಬಿ, ಘೋಷಣೆಗಳಲಿ ಪಂಚತೀಲವ ತುಂಬಿ, ಮನದೊಳಗೆ ಕಬಳಿಸುವುವಾರನೆಂಬ ಯೋಚನೆ ತುಂಬಿ ಟಂಗ, ಚಾ, ರುಸ್ತುಮರೆ ಧನ್ಯರಾದಿರಿ ಟಿಬೇಟನು ಪೂರ್ತಿ ನುಂಗಿ ಎಂದು ಕೈಯ ನಭಿಕೆಸೆವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಟಿಬೇಟಿಗೆ ನೆಳಲಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದ ಮಾವೋ ; ಕಣಳಿಸುವುವೆಂದಿಗೊಂದು ಕಾದಿದ್ದ ಮಾವೋ : ಜನಗಿ ಜನ ಜಂಗುಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣೆರಚಲೆಂದು ಕಾದಿದ್ದ ಮಾವೋ : ಬೀಣದ ಬಡಕಾಕ ನೀನೋಡಿದ ಮಾಯೆಯನಾರೂ ಗೆಲಲಾರರಯ್ಯ ಎಂದು ಬೆರಗಾಗಿ ನುಡಿದ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಕೂಲವ ಮೇಲಣ ಭೋಗವೇನಾವರೇನಯ್ಯ : ನಾನಾ ಜನಾಂಗದವರ ಒತ್ತಾಯದ ಒಕ್ಕೂಟ ಹಾವ ಹಾವಡಿಗನ ಸ್ನೇಹದಂತೆ. ತನ್ನಾತ್ಮವೇ ತನಗೆ ಹಗೆಯಾಗಿ ಹೊಂಚು ಹಾಕೆರಲು ನೆಮ್ಮದಿಯವೆಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

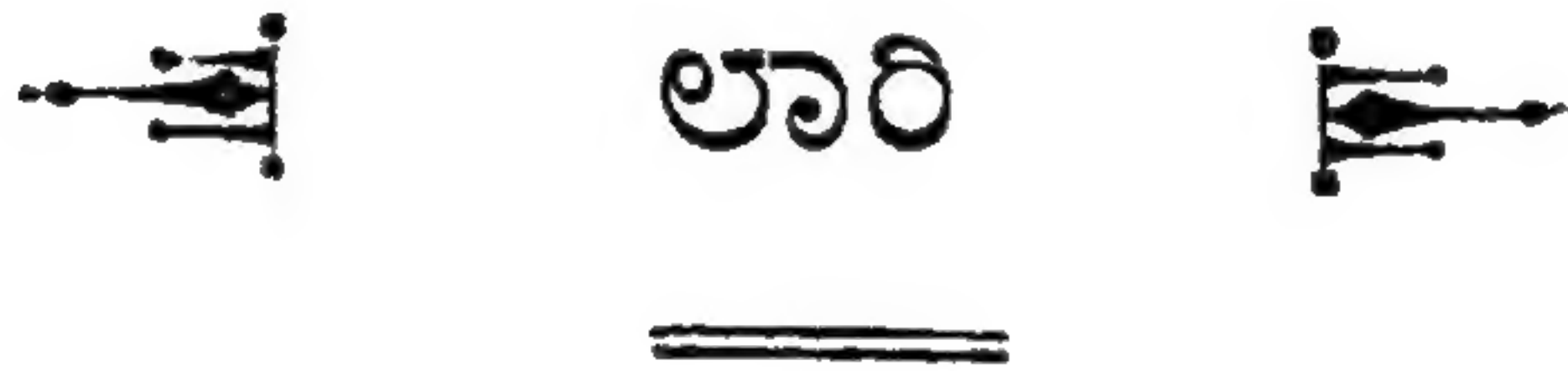
ನಂಬದೆ ಕರೆದರೂ ಓ ಎಂಬ ನೆಹರು ನಂಬಿ ಕರೆದರೆ ಓ ಎನ್ನದಿಹರೆ? ನಂಬಿ ಅರಿಯದ ನಚ್ಚಿ ಅರಿಯದ ಮಂದಿ ಬಡ ಟಿಬೇಟಿನ ಲೆನ್ನಿಗಿರಿದರೆ, ಬಡವಾಯಿಗಳು ನಂಬಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೆ 'ಓ' ಎಂದುವಾಯಿತು, ಮುಂದೇನು....? ಎಂದು ಮೂಗುಜ್ಜುವನು ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಆರು ಮುನಿದು ಎಮ್ಮನೇನು ಮಾಡುವರು? ನೆಹರು ಮುನಿದರೇನು? ಐಕಾದಿಗಳು ಸಿಡಿಮುಡಿಗೊಂಡರೇನು? ನಮಗೇನು ಯಾರ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಕೃಶ್ಣೇವ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನ ನೆರವೊಂದೆ ನಮಗೆ ಸಾಕು. ಗೊಣಗುವವರು ಗೊಣಗಲಿ, ಬೊಗಳುವವರು ಬೊಗಳಲಿ, ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನುಂಗುತ ಮುನ್ನಡೆವ ಹೆಬ್ಬಾವು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಂಜಿ ಹಿಂದೆಗೆಯದೆಂದು ಸುತ್ತಿಗೆ ಕುಡುಗೋಲು ಸಾಕ್ಷಿ ನುಡಿವುದ ಕಂಡ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

ಪಂಚಶೀಲ ಪಂಚಶೂಲವೆಂದರೆ ಬೇರಿಲ್ಲ ಕಾಣೆರೋ. ಸಹಜೀವನ ಸ್ವಾಹಾ ಜೀವನವೂ ಬೇರಿಲ್ಲ ಕಾಣೆರೋ. “ಶೀಲ, ಶೂಲ, ಸಹ, ಸ್ವಾಹಾ”ಗಳ ಸಮೀಕರಿಸಿ “ಕನ್ ಪ್ರಯತ್ನಿಯಸ್ಸಿನ ಪುಣ್ಣ ಭೂಮಿ ಪಾವನವಾಯಿತೆನ್ನಿರೋ ಎಂದೊರೆವ ನಮ್ಮ ಕೊರವೇಶ್ವರ.

(ಅಕ್ಕ ಅಣ್ಣನವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

—ರಾಮಿ.

ಲಾರಿ ಭರದ ಪರಾರಿ ಲಾರಿ ಸ್ವರ್ಗಕೆ ದಾರಿ
ಲಾರಿ ಸಕಲರಿಗೆ | ಹತಕಾರಿ, ಮುರಿದರಾ
ಲಾರಿಯೇ ಮಾರಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ ||

ಹೇರಿಂಗಿ ಲಾರಿಯನು ಆರು ತೋರಿದಡೇನು?
ಸಾರಾಯದಾ ನಿಜವ | ತೋರುವಾ ಸಾರಧಿ
ಆರಾದಡೇನು? ಸರ್ವಜ್ಞ ||

ಮೂಗಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಮೇಗಿಲ್ಲ ಕೆಳಗಿಲ್ಲ
ಕ್ಯಾಬಿನ್ನ ಸೀಟಿಗೆ | ತಡೆಯಿಲ್ಲ, ಲಾರಿಗೇ
ಲಂಗು ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ವಜ್ಞ ||

ಹಗಲೆಲ್ಲ ಹರಿದಾಟ ಕತ್ತಲಲಿ ಬಾಳ್ಗೋಡೆ
ಗಳಿಗ್ಗೆಳಿಗೆ ಪಂಚರು | ಹೇರಿದ್ದ ಹೊತ್ತು
ತಿರುಗುವಾ ಕತ್ತೆ, ಸರ್ವಜ್ಞ.

ನಲುವು ನೀಡಿದ ಥರ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ

ಇರಿದು ನೆತ್ತರು ಗಾಣದಲಗಿದು
ನೆರೆ ಬಿಗಿಯೆ ಮೈಬಾಸುಳೇಳದ
ಹುರಿಬಲಿದ ನೇಣ್, ಸೋಕಿದರೆ ಹೊಗೆ ಮಸಗದೆದೇಗಿಚ್ಚು
ಅರರೆ !.....

—ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ.

ರಂಜಾನ್ ಹಬ್ಬದ ಅಂತ್ಯ ದಿನಗಳಲ್ಲೊಂದು ದಿನ. ಶುಭ ಚಂದ್ರನಾಗಲೇ ಮುಳುಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಮನ ಬಾದಿಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಮಳೆ ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿಯ ಮರಗಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ವಿಜಯ ಕೆಫೆಯ ಹಿಂದಿನ ಫಲರಹಿತ ಚೂತ ವೃಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಕೋಗಿಲೆ ವಿಕಾರಿಯ ವಸಂತ ಬಂತೆಂದು ಪಂಚಮದಲ್ಲಿ ಕಿರುಚುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ವಿಜಯಕೆಫೆಯ ಮೂರನೆ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ವಸಂತಪ್ರಿಯ, ಸುಚಿತ್ರಾ ಪ್ರಿಯ, ಉತ್ಪಲಾಪ್ರಿಯ, ಕಮಲಪ್ರಿಯ, ರತ್ನಪ್ರಿಯ, ಹೇಮಾಪ್ರಿಯ, ರೋಹಿಣೀಪ್ರಿಯ, ಮಿನಾಕ್ಷೀಪ್ರಿಯ, ಜುಬೇದಾಪ್ರಿಯ, ಹುಶೇನಬೀಪ್ರಿಯ, ಡೆಬ್ಬೀಪ್ರಿಯ, ಮೇರೀಪ್ರಿಯ, ಆರತೀಪ್ರಿಯರು, ಇಮ್ಮಡಿಯಾದ ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಬಳಲಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಘೇರಾಯಿಸಿದ ನೂರಾರು ಪುರುಷಾತ್ಮಗಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಅದು ಅ. ಕ. ವಿ. ಪ್ರೇಷದ ವಾರ್ಷಿಕಾಧಿವೇಶನ.

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮುಂದಿರುವ ಅಗಾಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಪ್ರಚ್ಛನ್ನ ಸಮರ ನೀತಿ, ವಿಫಲಪ್ರೇಮಿಗಳ ಆತ್ಮಹತ್ಯಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ, ಪ್ರೇಮದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಳಿತಾಯ, ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯಾವೃದ್ಧಿ, ತತ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಅವರು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಣುಕಿ ವಿಫಲ ಪ್ರೇಮದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಸಂಭವಿಸಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಬಂದಿರುವ ವಸಂತ, ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದರು.

ವಸಂತಾಗಮನವನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಪ್ರೇಮ ನವನವೋನ್ಮೇಷಶಾಲಿಯೆಂದು ಮೊಗುಂ ಆಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ

ದೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮೀರಿಸಿ ಮತ್ತು ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಅನುಭವ ಕಥನ ಆರಂಭವಾಗಲಿ ಎಂದಾಜ್ಞೆಯಿತ್ತು ಸಿಗರೆಟು ಸೇದುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು.

ನಾನೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಸೇವಾಕಾರ್ಯಕರ್ತ. ನನ್ನ ಕೇಂದ್ರ ಚೀರನಹಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನನಗಿದ್ದವರು ಇಬ್ಬರೇ ಮಿತ್ರರು. ರುದ್ರಣ್ಣ, ಜಾಫಾರ್. ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿವಾಹಿತರು. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಹಿಂದೂ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ರುದ್ರಣ್ಣನ ಮನೆಯಲ್ಲೂ, ನಮ್ಮ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾಫಾರ್ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ನನ್ನ ಊಟ. ಈಗ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ರುದ್ರಣ್ಣನ ಮನೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆ ಬಂತು. ನಾನು ಹೋದೆ 'ರುದ್ರಣ್ಣನ ವಿದೀಯಾ' ಎಂದು ಕೂಗಿದೆ, ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. "ಮಾಮೋ" ಎಂದೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. "ಬಸಕ್ಕಾ, ಶಾವ್ನಿ ಬಸ್ತೈದೀಯೋ ಏನು ಹೋಳ್ಳಿ...." ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೊರ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿತು. ಮನೆ ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಯಾರೋ ನನ್ನ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೈಯನ್ನು. ಒದೆ ಬೀಳಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ಕೈಯಿಂದ, ಕಾಲಿಂದ, ಕಸಪೋರಕೆಯಿಂದ, ಮುದ್ದೆ ಕೋಲಿನಿಂದ. "ಅರೇ ತೋಬಾ ತೋಬಾ" ಎಂದೆ. ಅರಿಚಿದೆ. ಗಂಟಲು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು. ಹೊರಗೆ ಗಲಭೆ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಜನ ನೆರೆದಿದ್ದರು. 'ಬಿಡ್ಸಾರವೋ' ಎಂದೊರಲಿದೆ. ತಲೆಗೆ ಒದೆ ಬಿತ್ತು....

ಎಚ್ಚೆತ್ತಾಗ ಸಂಜೆ. ನನ್ನ ಸುತ್ತಾ ಮುತ್ತಾ ಜನಜಂಗುಳಿ. "ಎನ್ನಾಹೇಬ್ರೇ ಇದು?" ಎಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಖಂಡಿತ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕತ್ತಲಾಯಿತು. ಜನರೆಲ್ಲಾ ಹೋದಮೇಲೆ ಮಂಕು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಸಪ್ಪಳ. ಸುಲೇಮಾನ್ ಖಾನ್ ಬಂದ.

ಅವನು "ಓ ನಮ್ಮಕ್ ಹರಾಮಿಚ್ ಇತ್ನಾಚ್ ಕಿಯಾ ಫಿಯಾಸ್" ಎಂದ. ಅವನು ಹೇಳಿದ ಕತೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಸ್ಯದ್ಭುತ. ನನ್ನ ಮುರಿದ ಮೂಳೆಗಳನ್ನೂ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟೆ.

ನಾನು, ದೊಡ್ಡ ರುದ್ರಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಏಕೆ ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಂದು ಜಾಫಾರ್ ಹೇಳಿದನೆಂದು ಯಾರೋ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದವರೊಬ್ಬರು ರುದ್ರಣ್ಣನ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಅದೇನೆಂಥಾ ಹಿತ ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ? ಈ ವಿಷಯಾನ ಫಿಯಾಸ್ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಾವಿಗೆ ಬಸಿದವರಿಗೆ ಅವನು ಮರುಳಾದ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ; ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ಎಂದು ಜಾಫಾರ್ ಸವಾಲು ಹಾಕಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರಂತೆ.

“ಈ ಜಾಫರ್ ಚೆನ್ನ ಸುಲಾಯಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಬೇಕು!” ಎಂದು ಸುಲೇಮಾನ್ ಖಾನ್ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಜ್ವರ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆ “ಬೈಠ್‌ದಾ” ಎಂದ ಜಾಫರ್. “ಏನಯ್ಯಾ ನೀನು ಹೀಗಂದದ್ದು ನಿಜವೇ? ಎಂದು ಕೇಳುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸುಲೇಮಾನ್ ಬಂದು ನನಗೆ “ಸಲಾಂಝೈ” ಎಂದ. ಡಾಕ್ಟರು “ಸಲಾಂ ಆಲೇಕುಂ” ಎನ್ನುತ್ತಿರುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸುಲೇಮಾನ್ ಡಾಕ್ಟರಮೇಲೆ ನುಗ್ಗಿ ಅವರ ಕತ್ತು ಹಿಡಿದು ಗುದ್ದಲಾರಂಭಿಸಿದ, ಏನು? ಎಂತು? ಕೇಳಲು ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಜಾಫರ್ ಕೊಸರಿಕೊಂಡು ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಸುಲೇಮಾನ್ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ. ಡಾಕ್ಟರು ಓಡಿ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ತಲುಪಿದರು. ಅವರ ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಯೇ ಓಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪುಣ್ಯವಶಾತ್ ಮುಗಿಲು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊರಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಸ್ಸೊಂದನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅವರು ಉಳಿದುಕೊಂಡರು. ಮತ್ತವರು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಮತ್ತೆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಫಿಯಾಸ್ ಕತೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು “ಕಾವ್ಯಸ್ಫೂರ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ ಎರಡೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಕುದುರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅವು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಎಂತು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಅರಿಯರು. ಯಾರಿಗದರ ಹಿಂಸೆ? ಅದೂ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.” ಎಂದು ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಅಪ್ರತಿಭರಾದರೂ ಮೂಲೆಯ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

* * * *

ಯಾರೂ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ ಜಟಾ-ಶಿಖಾ ಮಂಡಿತವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ತಂಬಾಕಿನ ಧೂಮರಾಶಿಯ ನಡುವೆ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅರಿತ ಕೆಲವರು ‘ತಂತಿ’ ಎಂದರು. ಅವನು ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದರೂ ಗದ್ದಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ.

“ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಕತೆಯನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ” ಎಂದ ತಂತಿ.

“ಅದ್ಯಾಕಲೇ, ಮಂಗಾ, ನಿನಗೇನು ಬರೊಟ್ಟದಿವೇ. ಊದಶುಖ ಊದಿಕೊ ; ತೊಲಗು” ಎಂದರು ಕೆಲಸದಸ್ಯರು.

“ನಿಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಗೆ ಎರವಾಗುವಂಥದನ್ನು ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ. ಅವಳ ಹಾಗೇ ನೀವೂ ಇರುವುದಾದರೆ ನಾನೇಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು?”

“ನಿನ್ನ ಮುಸುಣಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮಾಕೆ ಬ್ರಂಮಗೂ ಬರಲ್ಲೋ ಕರ್ಣಿ.”
ಘಿಯಾಸುದೀನ್ “ಮೂಹಾಕ್ಯಾದೇಖ್ತೀ, ರುದಯ ದೇಖೋ ರುದಯಾ”
ಎಂವರು. ಗದ್ದಲವಡಗಿದಮೇಲೆ ತಂತಿ ಮುಂದುವರಿದು ಕತೆ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿದ.

“ಮಿತ್ರರೇ, ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ
ವೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹದಿನೈದು.
ಆದರಲ್ಲಿ ಅವಳೇ ಸೌಂದರ್ಯದ ತಿಖರ. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ, ನಾನು
ಹುಟ್ಟಿದುದು ಪ್ರಿ-ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಓದಲೆಂದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು.
ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವಳಿಗೊಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದೆ.

ಲಾವಣ್ಯಸಾರೆ;

ಆಗಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತೆಯಾ? ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನಾನು ದನ
ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ನೀನು ಎಷ್ಟುಬಾರಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುಂಜವನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿಲ್ಲ?

ನಾನು ಮರೆತಿಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಇಂದು ಕಂಡೊಡನೆ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ
ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ತಲೆ ಪೂರಾ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಯೋಚಿಸಿ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದಕೋ,
ಎಂದು ಬೇಡುವ ನಿನ್ನ
ದಾಸಾನುದಾಸ
ತಂತಿ

ಎಂತಹ ಕಲ್ಲಿಗೂ ಈ ಕಾಗದದ ಬಿಸಿ ತಟ್ಟಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರವಳಿಗೆ
ತಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾ ಅವಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮರವು? ಮರೆತರಷ್ಟೇ ಆ ಕಾಗದವನ್ನು
ಅವಳ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೇ? ಕಂಡವರ ಕಾಗದ ಓದಬಾರದು. ಎಂದು ಅವಳ
ಅಣ್ಣನಾದರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲ? ಇಲ್ಲ, ಓದಿದ. ಮರುದಿನ ಕಾಲೇಜಿನ
ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಧರ್ಡ್ಡ್ ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಟ್ಟ. ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಸಳೆಗಳಿದ್ದ
ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಕ್ತರು ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆ ಬಿಡುವರೇ? ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗದ
ಬರೆದೆ.

ನನ್ನ ಹೃದಯಾಕಾಶದ ಧೃವತಾರೆ,

ನಾನು ನಿನಗೆ ಬರೆದುದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಕಾಗದ. ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಗಳ ಅನಗಾ
ಹನೆಗೆಂದು ನಾನು ಬರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ನನಗೆ ಒದೆ ಬಿದ್ದುದು ನಿಜ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಬಲ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ
ಹೊಡೆದರೆ ನಿನ್ನ ಎಡಕೆನ್ನೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂದು ಏಸುವು ಹೇಳಿದಾನೆ.

ಹಿಂದೆ ಬೃಂದಾವನದ ಕುಂಜವನದಲ್ಲಿ “ನಮ್ಮ ಒಲುಮೆ ಚಿರಂತನ” ಎಂದು ನೀನು ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿದೆ. ಅದನ್ನೆಂತು ಮರೆಯಲಿ ?

ಎಂದು ಕೇಳುವ ನಿನ್ನ,
ತಂತಿ

ಮರುದಿನ ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಕರೆ ಬಂತು. ನನಗೆ ರೋಮಾಂಚವಾಯ್ತು. ಓಡಿಹೋದೆ. ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ವರಾಂಡಾದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಇದ್ದಿಲೊಲೆ ಉರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಘಾಟೋ ಘಾಟು. ಕೆಮ್ಮಿ ಕೆಮ್ಮಿ ಎದೆ ಉರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಅವಳ ಮನೆಯ ಆಳು ಬಂದು “ಲೇ ಓತಿಕ್ಕಾತ” ಎಂದ.

“ಮನೇಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇನಯ್ಯಾ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಆ ಧಾಂಡಿಗ “ನಾನ್ಕಾಣದಿಲ್ಲೇನೋ ನಿನ್ನಣ್ಣೆಗೆ. ಇನ್ನಾಲ್ತೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಾವ್ರ ತಂಟೆಗ್ಬಂದ್ರೆ ಗಾಬುಕಿತ್ತೇನು. ಹುಷಾರ್ ! ತೊಲಗು ಪಿಟ.....ನೇ” ಎಂದ.

“ಪ್ರೇಮ ಸರ್ವಶಕ್ತವಾದುದು. ಮೃಗೀಯ ಶಕ್ತಿ ಅದನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಾರದು” ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆ. ಅವನು ನನ್ನ ದಬ್ಬಿಬಿಟ್ಟ.

ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೂರನೆಯ ಕಾಗದ ಬರೆದೆ.

ಸುಧಾಧರೆ,

ನನಗೆ ಹೀಗೆ ಮೋಸಮಾಡುವುದೇ ? ಕುವೆಂಪು ಮ್ಯಾಗ್ನೋಲಿಯಾ ಗ್ರಾಂಡಿ ಫ್ಲೋರಾಕ್ಕೆ ಮನತೆತ್ತಂತೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ತಿತ್ತಿದೇನೆ. ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಘಾಟು, ಧಾಂಡಿಗ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನನ್ನನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಾರವು.

ವಿಶ್ವದ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಛಿದ್ರಿಸಲಾರದು. ನಿನ್ನಿಂಗಿತವೇನು ?

ಎಂದು ಕೇಳುವ ಅತ್ಯಪ್ರೇಮಿ
ತಂತಿ

ಈ ಕಾಗದ ಬರೆದ ಮರುದಿನ, ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬುಲಾವ್ ಬಂತು.

“ತಂತಿ, ಒಲ್ಲದವಳಿಗೆ ಹಲುಬುವುದು ವೃಥಾ. ಅದರಿಂದ ಇಹ ನಷ್ಟ. ಪರ-ಕಷ್ಟ”. ಎಂದರು.

“ಅವಳು ಒಲ್ಲಳು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು ಸಾರ್. ಪ್ರೇಮದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇಹ ನಷ್ಟವಾಗಲಿ; ಸದ್ಗತಿ ಬೆಂದುಹೋಗಲಿ ಎನ್ನವರು ಹಂಗಿಸಲಿ. ಅವಳಿಗೆ ನಾನು ಒಲಿದೆ; ತೀರಿತು ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಧೃಡವಾದುದು” ಎಂದೆ.

“ಅದೇನಾದರೂ ಇರಲಿ, ನೀನೀಗ ರೂಲ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡು” ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು “ಬಿಡದಿದ್ದರೆ?”

ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಲವಾಗಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಿಗಿದ. ಎರಡು ದವಡೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುರಿದವು. ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದೆ.

ಕೈತವದ ಖಣೆಯೆ,

ಮೇಲೆ ಸದ್ಗತಿ ಬೆಂದುಹೋಗಲಿ, ಕಾಲನವರೈತರಲಿ ಬಂಧುಗಳೇಳಿಸಲಿ, ಎನ್ನವರು ತೊಲಗಲಿ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯಲಿ, ಬಾಲೆ, ನಿನಗಾನೊಲಿದೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಂದಾದರೂ ನೋವುಂಟುಮಾಡಿಯೇನೇ ?

ನೀನು ಅಂದಾಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಇಂದು ತಪ್ಪುವೆಲ್ಲವೆಂದು ಬಲ್ಲೆ. ಜರೂರು ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದು, ದೇವೀ,

ಎಂದು ಬೇಡುವ ಮೂಕ ಪಶು,

ತಂತಿ

ಮರುದಿನ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋದಕೂಡಲೇ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು, ಅವಳಪ್ಪ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಪ್ಪ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ನಾನು About turn and Quick March ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅಂದು ಊರುಬಿಟ್ಟವನು ಇಂದೇ ಬರುತ್ತಿರುವುದು.

ಎಲ್ಲರೂ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತರಾದರು. ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಮೇಲೂ ಬೆವರು. ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ (ಗಾಳಿಯಧೂಳಿಂದ) ನೀರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು “ಭಿಕ್ಕುಗಳೇ ಹೇಳುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೀಗ ನವಮನ್ವಂತರ. ಬಂದಿರುವ ವಸಂತಕ್ಕೆ ಕಾಫಿಯ ಅಫೈರ್, ಸಿಗರೇಟಿನ ಧೂಪ ಅರ್ಪಿಸಿ, ಈ ಸುಮ್ಮನುರ ಯಾತನೆ ನೀಡಿದ ಭಗವಂತನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡೋಣ. ನಿರಾಶೆಯೆ ಸುಖಮಯ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನರಿಯೋಣ” ಎಂದರು.

—ಆ. ರಾ. ಸೆ.

ರಾಜೀವಪುರದ ಸಮಾರೋಹ್!—ವಿನೋದೋತ್ಸವ

ರಾಜೀವಪುರದ ನಾನಾ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನ್ಯಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ರಾಜ ಧಾನಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಕಹಳೆತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಿಸೇರಿದ್ದರು.

ರಾಜಾಜ್ಞೆಯಾಗಿತ್ತು—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಗುವಿನ ಶಬ್ದ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತವಾಗಿರುವಂತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೂ ನಗೆಗಾರರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರುಗಳು ಸಭೆ ಸೇರುವಂತೆಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ನಗು ಹಂಚುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅವರು ಯೋಚಿಸಿ, ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತೊಡಗಲಿ—ಎಂದು.

ಮುಂಜಾವಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೂ ಸಭಿಸೇರಿತ್ತು: ಹೊರಗೆ ಜನತೆ ಕಾದಿತ್ತು. ನಗೆಗಾರರ ಮಾತುಕೇಳಿ ನಕ್ಕುನಲಿಯೋಣ ಎಂದು. ಕಡೆಗೆ ಸಂಜೆಯವೇಳೆಗೆ ಕಹಳೆತೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ನಗೆಗಾರರು ಹೊರಬಿದ್ದರು ಹೊರಗೆ ಕಾದಿದ್ದ ಜನತೆ ನೋಡಿತು.

ಒಬ್ಬಾತ, ಮೊದಲು ಹೊರಬಿದ್ದವ, ಅಳುತ್ತಾನೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದ “ಎಮಿ ಅನ್ಯಾಯಮು! ಚೇಪಿತಿವೋ, ರಾಜಾ! ಮಾಟಲು ಆಡಲು ಮೂರು ನಿಮಿಷಲು ಇವ್ವಲಿಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಪಲುಕುತ್ತಿದ್ದ.

ಧಡೂತಿ ಆಸಾಮಿ. ಆರುವರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಗಲ ಒಂದೊಂದು ಮೀಸೆ ತುದಿಯಿಂದಲೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪುಟಾಣೆ ಜಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೂಗುಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವ ಓಡುವ ಪಂದ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಅಂತಹವ ಗೊಳೋ ಅಂತ ಅಳುತ್ತಾ, ಪಲುಕುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದುನೋಡಿ, ಜನತೆ ನಕ್ಕಿತು. ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ಸೊಕ್ಕು ಬಿಕ್ಕಿತು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಆರಡಿಯ ಎತ್ತರವಿತ್ತು. ತಲೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದ ಬೈತಲೆ. ಇಳಿಗೂದಲು. ಕತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುರುಳಿ ಜಡೆ, ಹಾವಾಡಿದಂತೆ ಎರಡು ತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಉದ್ದವಾದ ನಿಲುಸರಟು, ವಾ, ಉತ್ತರದವರ ನಿಲು ರವಿಕೆ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಸೋದರಿಯರು ಹಾಕುವಂತಹ ದೊಗಲೆ ಇಜಾರ. ಕಾಲಿಗೆ ಸುಂದರ ವಾದರಕ್ಷೆ.

ಕಾಲುಬೆರಳುಗಳ ಉಗುರುಗಳಿಗೆ ಗೋರಂಟಿ ಹಚ್ಚಿದ ಕೆಂಪು ಕಳೆ. ಆತನೂ ಅಳುತ್ತಲೇ ಬಂದ. ವ್ಹಾ ! ವ್ಹಾ ! ಕೈಸಾ ಸುಂದರ್, ಕೈಸಾ ವ್ಯಾರೇ, ಮೇರೀ ಕವನ್, ಗಾನೇಕು ಅವಕಾಶ್ ಮಿಲಾನ್ಯೆ ರೇ ! ಎಂದು ಅಳುತ್ತಲೇ ಹಾಡಿದ. ಮಸಲ ಕುಂಭಕರ್ಣ, ಪುಳಿಯೋಗರೆ ತಿಂದು ಹಸಿ ಈರುಳ್ಳಿ ನೆಂಚಿಕೊಂಡು, ಈಚಲ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿದ್ದ ಅಂದುಕೊಳ್ಳಿ ಅವನಿಗೆ ಜೇಳು ಕುಟುಕಿತು ಅನ್ನಿ. ನಾವು ತಿಗಣೆಯನ್ನು ಹೊಸೆಯುವಂತೆ, ಎಚ್ಚರಗೊಂಡ ಆತ ಆ ಜೇಳನ್ನು ಹೊಸೆಯುವಾಗ ರಣಕಹಳೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕರ್ಕಶ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ ಹಾಡಿದ ವ್ಹಾ ವ್ಹಾ ಎಂದು.

ಜನತೆ ಇವ ಗಂಡಸು ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಸಂದೇಹ ಪಟ್ಟಿತು ಗೋರಂಟಿ ಉಗುರು, ಬಡಮುತ್ತೈದೆಯತರಹ ಇಕ್ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಸುರುಳಿ ಜಡೆ ಇವನ ದ್ವನಿ ಏನುಬಂತು ಅರಚಾಟ, ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಕೇಳಿ ಕೇಕೇ ಹಾಕಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಮೂರನೆಯಾತ ಕುಂಟುತ್ತಾ ಹೊರಬಿದ್ದ. ಕಹಳೆಯ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಿಸೇರಿದ್ದಾಗ, ಭಾರತದ ರೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ, ಭರತೇಶ್ವರನ ಒಡ್ಡೋಲಗದಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಚಕ್ಕಳ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ೨ ವಾ ೧೨ ತಾಸು ಕುಳಿತಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಮಂಡಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಮತ್ಸ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೂಕೂಡ ಬಲ ಮೀನುಖಂಡ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಜಿಗುಟೆದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಆತ ಹೊರಬಿದ್ದಾಗ ನಟರಾಜನ ತರಹ ಕುಂಟಿಬಿಲ್ಲಿ ಆಡುತ್ತಾ “ಎನ್ನಾತುಕೋ ನಂಬಳೆ ವರಶೊನ್ನಿಂದುದು ಪೇಶರತಕ್ಕೇ ವುಡವಿಲ್ಲೇ !” ಎಂದು ಆತ ವಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಬಯಕೆ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ, ಈ ನಟ (ಮುದುಕ) ರಾಜ ವಾಕರಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಜನತೆ ನಕ್ಕುನಕ್ಕು ಅಂಗಾಲು ಹುಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು.

ನಾಲ್ಕನೆಯಾತ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಹೊರಬಿದ್ದ. “ಮೇರೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಹಸ್ ಕೆ ಸುನಿಯಾ, ಮೇರೇ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಜರ್ ಮಿಲ್ ಗಯಾ” ಎಂದು ನವಿಲು ಕುಣಿಯುವಂತೆ, ತನ್ನ ನೀಲಿ ಬುಷ್‌ಕೋಟನ್ನು ಪಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಬಿದ್ದ. ಆತ ಮೂರು ನಿಮಿಷ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ. ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಎಲಡಿಕೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದ. ಆತ ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ, ಭಾಷಣಮುಗಿದಾಗ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೈ ಚವ್ವಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ್ದರು. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಇವನೇನೋ ಅವರನ್ನೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಬಿಗಿದಿದ್ದ. ಪುಕ್ಕರೆಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗಿ ಇವ ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ “ಮೇರೇ” ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ. ಹಾಡಿ ನಲಿಯುವುದು ಸಹಜ ಜನತೆ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ

ಅರಿತಿತ್ತು. ನೋಡಿತ್ತು ಮೇರೇ ಮೌಲಬುಲಾಲ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಲಡಿಕೆ ಎಂಜಲ ತುಂತುರು ಮಳೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ಜನತೆ ನಕ್ಕಿತು. ದೂರಕ್ಕೆ ಸರಿದುಹೋಗಿ ನಕ್ಕಿತು.

ಐದನೆಯಾತ ಹೊರಬಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಬಲಗೈ ಬಲ ಜೇಬಿನಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೂರನೇ ಬೇಸ್ತು ತಿಂದ ಕಳೆ ಹೊರವಾಗಿ ಮೂಡಿತ್ತು. ಕಾರಣ ತನಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಭತ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಖರ್ಚು ಪೂರೈಸಲು ಅವನಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಸೆಯಿಂದ ಕಾಸು ತೆಗೆದು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಸಮಾರೋಹ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಏಕಾದರೂ ಬಂದೆನೋ, ಇದರಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕೈವಾಡ ಏನಾದರೂ ಇರಬಹುದೋ, ಎಂದು ಸಂದೇಹಪಡುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ನಗುಬರಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಅವನಿಗಿತ್ತು ಕಹಳೆ ತೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ. ಆದರೂ ಹಣ ಅವನ ಜೀವವನ್ನು ಹಿಂಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನಗುವಾದರೂ ಹೇಗೆ ಬಂದೀತು. ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಎಂದು ಎಣಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಅವ ಹೊರಬಂದ. ಎಂದೂ ಮನೆ ಕಾಣದವನಿಗೆ ಮೂರು ದಿವಸ ಮನೆಯ ಸುಖಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕೆ ಈ ದಕ್ಷಿಣೆ, ಕಾಣಿಕೆ ಹೆಚ್ಚೇ ಎಂದು ದೇವರು ಅಣಕಿಸಿದಂತಾಗಿತ್ತು ಅವನನ್ನು.

ಜನತೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿತ್ತು. “ನೋಡಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣವಂತ, ಸಿರಿವಂತ, ಗುಣವಂತ. ಎಷ್ಟು ಚೆಂದಾಗಿ ವೇದಾಂತಿಯ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ, ಏನೆಲ್ಲಾ ಅಣಕವಾಡುತ್ತಾನೆ, ಇವನಿಗೆ ಜೀವನವೇ ಅಣಕವಾಡು” ಎಂದು ಜನತೆ ಹೇಳಿತು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವ, ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿದುಹೋದವನಂತೆ ಹೇಗೆ ನಟಿಸುತ್ತಾನೆ ನೋಡಿ ಎಂದು ಜನತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊಟ್ಟೆಬಿರಿಯ ನಕ್ಕಿತು.

ಜನತೆಗೆ ಸಧ್ಯ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಗೆಗಾರರ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅನ್ನ ತಿಂಡಿಗಳಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುವುದು. ಶೋಕದಿಂದ ಮುಳುಗಿದ ನಗೆಗಾರರ ಹೃದಯವೇ ತುಟಿಯ ಮೇಲ್ಗಡೆ ನಗೆಮೂಡಿ ಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು.

—ವಿನೋದೋತ್ಸವ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು. ರಾಜೀವಪುರದ ಜನತೆ ನಗೆಗಾರರನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕಿನಲಿಯಿತು.

—ಸಾಪಿ

ಗೇಮು-ಟೇಮು

ಕ್ರಿಕೆಟ್ಟು ಗೇಮು ದೊಡ್ಡದು, ಇದ
ಹಾನಿ ಮಾಡಲು ಬೇಡ, ಪಿಚ್ಚಪ್ಪಗಳಿರಾ !

ಚೆಂಡು ಕೈ ಬ್ಯಾಟ್ ಕಣ್ಣು ಬಾಂಡರಿ ಇರಲಿಕ್ಕೆ
ಸೊನ್ನೆ ಸುತ್ತಿ ಮರುಳಾಗುವರೆ ?
ಬಂಪರ ಭೀತಿಗೆ, ಅಂವೈರ ಬೆರಳಿಗೆ,
ಬೀಸದೆ ಡಕ್ಕಾಗಿ ಬರುವರೆ ಖೋಡಿ ?

ಆಜಾನುಬಾಹು ಅವ ಕೈನೀಡಿ ಹಿಡಿದಾಗ
ತಾಳು ತಾಳೆಂದರೆ, ಕೇಳುವನೆ ?
ಷೈನು ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ವಿಕ್ಲೆಟ್ಟು ಗಳಿಸಿರೋ !
ಮುಳ್ಳಿನ ಲೆಗ್‌ಟ್ರಾಪ್ಪ ಸುಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಬೇಡ ;

ಏನು ಬೇನೆ ಬಂದು ದೇಶವ ಮರೆತಿರಿ,
ಎರಡನೆಯ ಇನ್ನಿಂಗು ಕಾಯುವುದೆ ?
ಇನ್ನಾದರೂ ಏಕೋ ಭಾವದಿ ಬಾರಿಸಿ
ಕಾಯಿರೋ ಭಾರತ ವಿಕ್ಲೆಟು ಮೂರನ್ನ.

— ನಾಕ.

ಗಾಂವರ ಗುಂಪು

“ಪೋಲೀಸಸ್”

“ಮರುಳಾ”—ಎಂದು ಕೂಗಿದರು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು. ಮರುಳ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ. ‘ಮಂಕಾ’—ಎಂದರು ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ‘ಮಡೆಯಾ’ ‘ಮುಠಾಳಾ’—ಒಬ್ಬರ ಸದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಓಡಿ ಹೋದರೆ? ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬಂತು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಓಡಿ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ “ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ!!”—ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಟ್ಟು ಕೊಂಡರು. ‘ಹರೇರಾಮ್’ ಎಂದು ಕೈ ಊರಿ ಎದ್ದು ಮಠದ ಪಾಕಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು—ಧ್ಯಾನಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು—ಮುಂದಿನ ಶಯನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು—ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅಶ್ವಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು—ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಹೊರಡಲು ಕುದುರೆಗೆ ಮಾರಿಶು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಅಶ್ವಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಮೇವು ಕಾಣದೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹಸಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರನ್ನೇ ತಿನ್ನುವಂತೆ ನೋಡಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕೆನೆದು ಮೂತಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಹಲ್ಲು ಗಿರಿಯಿತು. ಮೇಲೆ ಅಟ್ಟ ಮೇಲಿದ್ದ ಹುಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಹಾಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ, ಎಂದು ಗಮನಿಸಿದ ಗುರುಗಳು ಒರಗಿಸಿದ ಎಣೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಅಟ್ಟ ಸೇರಿದರು.

ಹುಲ್ಲು ಕೆದರಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿದರು. ಹುಲ್ಲಿನ ರಾಶಿ ಚಲಿಸಿತು. ಗುರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲು ಅದುರಿತು—ಎದೆ ನಡುಗಿತು. ಕಳ್ಳರಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಶಂಕಿಸಿದರು. ಕುದುರೆ ನಗುತ್ತಿರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕೆನೆಯಿತು—ಮೇಲಿದ್ದ ಇವರನ್ನು ಹುಲ್ಲು ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಹಲ್ಲು ಗಿರಿಯಿತು. ಅದರ ಹಸಿದ ಮುಖ ನೋಡಲಾರದೆ ಆ ಹೆದರಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಕಂತೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕೆಳಗೆಸಿದರು—ಯಾರದು ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದವರು ?

“ಅಯ್ಯೋ....ದೇವರಾಣೆ ನಾನಲ್ಲ”—ಎಂದ ಒಬ್ಬ.

ಪೋಲೀಸ್‌ನೋರೇ—ಗುರುಗಳಾಣೆ ನಾನು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ”—ಅಂಗಲಾಚಿದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ.

“ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಬಿಡೆ—ಕ್ಷಮಿಸಿ”

“ನಿಮ್ಮ ದಮ್ಮಯ್ಯ—ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿ ...ಖಂಡಿತ ನಾನಲ್ಲ”

—ಎಂದು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಆ ಹುಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಶಿಷ್ಯರು ಗುರುಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದರು, ಗಾಂಪರೊಡೆಯರಿಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಅಪಮಾನವಾಗುವಂತಹ ಕಳ್ಳತನದ ಅಪವಾದ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಈ ಮರುಳ—ಮಂಕ—ಮಡೆಯರಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿ ಬಂತೆ? ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಮಠ ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಬಂತೆ? ಕಳ್ಳರೇ ಮಠ ಸೇರಿದರೇ? ಇದು ಕಳ್ಳರ ಮಠವೇ?—ಗಾಂಪರು ಕಸವಿಸಿಪಟ್ಟರು. ಈ ನಾನಾ ಭಾವನೆಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ.

ಮುಠಾಳ—ಮಡೆಯ—ಮಂಕ—ಮಡ್ಡಿಗಳಿರಾ ಇದೇನೋ ನಿಮ್ಮ ಗೋಳೂ —ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಗುರು, ಗಾಂಪರ ಗುರು, ನೋಡಿ—ಪೋಲಿಸಲ್ಲ” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಕೂಗಿದರು.

—ಗುರುಗಾಂಪನಾಣಿ ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದೊಡನೇ ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ಹೌಹಾರಿ ಹಿಂದೆ ನಿಂತರು.

“ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಗುರುವರ್ಯಾ” ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ಧೊಪ್ಪನೆ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಜೊತೆಗೇ ಹುಲ್ಲಿನ ಅಟ್ಟ ಕುಸಿದು ಕುದುರೆಯಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು. ಹಸಿದ ಕುದುರೆ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿತ್ತು. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರಿಗೆ ಕುದುರೆಯ ಕಾಲು ಹಣೆಗೆ ಬಡಿದು ರಕ್ತ ಬಂತು—ಶಿಷ್ಯರೆಲ್ಲಾ ತಡವರಿಸಿ ಎದ್ದರು. ಹರಡಿದ ಹುಲ್ಲು ಕೊಡವಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಕುದುರೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗಿದೆ” ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಗುರುಗಳೂ ಕ್ಷಣಕಾಲ ಮೂರ್ಛೆ ತಾಳಿದರು—ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವಾರದೊಳಗೆ ಅದನ್ನ ಪಕ್ಕ ಕುದುರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಮರುಳನಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದರು.

....ಹಾಗೇ ಆ ಮುರಿದ ಅಟ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರು ಇವರಿಂದ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಅಟ್ಟ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

“ಮಂಕಾ—ಹಳೆಯದು ಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ—ಹೊಸದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಬೇಕಿಲ್ಲವೇ— ಈ ಮುರಿದ ಅಟ್ಟವೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ—ಹಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾರಣಾಸಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.”

“ಗುರುಗಳೇ ನೀವೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ ಈಗಲೇ ನೀವು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಯಾರು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು”

—ಎಂದು ಮರುಳ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಂತೆ ಅತ್ತ.

“ನೀವೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ—ನಾವೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ—ಅದರ ಪರಿವೇ ನಿಮಗೆ ಬೇಡವೇ—ನೀವುಗಳು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರೆಂದು ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿದ್ದು—ಅದು ಬಿದ್ದದ್ದು. ಹಾಂ! ಮಂಕಾ ನೀನೇಕೆ ನನ್ನ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಹೆದರಿದ್ದು?”

“ಅದೇನು ಹೇಳಿ ಗುರುಗಾಂಪರೇ—ನಿನ್ನ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ತರಲಿಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಪೋಲೀಸ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಓ. ಕೆ. ಆಗುವ ತನಕ ಅಸ್ತು ಅಂತ ಅನ್ನುಲ್ಲವಂತೆ.”

ಇದೇನು ಮಂಕಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕನ್ನಡ ಹೀಗೆ ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀಯ. ಅಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ, ಯಾ—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೋಗಳು—”

“ಗುರುಗಳೇ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ....ಮುಂದೆ ಕೇಳಿ....ಆ ಪೋಲೀಸರು ನಮ್ಮ ಮಠದಮೇಲೆ ಗುಮಾನಿ ಮಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಹೊರಡುವ ಮುಂಚೆ ಮಠ ಶೋಧಿಸಬೇಕಂತೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕಂತೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಕುದುರೆ ಲಾಯದ ಹುಲ್ಲಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದೆವು.”

ಶಿಷ್ಯರಿರಾ ನೀವುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಡಗಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕೆ—ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು ಯಾವ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡುವಿರಿ? ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೀರಾ—ಪೋಲೀಸರು ಯಾವಾಗ ಬರುವರಂತೆ? ಅಯ್ಯೋ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಟ್ಟವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮುರಿದು ಬಿತ್ತಲ್ಲಾ”

ಎಂದು ಗುರುಗಳೇ ಅತ್ತರು.

“ಹತ್ತಿ ಓಡಿಹೋಗಲು ಕುದುರೆ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಅದೂ ಮೂರ್ಛೆ ಬಿದ್ದಿದೆಯಲ್ಲಾ”- ಎಂದು ಮಂಕನೂ ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಅಳು ಸೇರಿಸಿದ. ಮಡೆಯನೂ ಅತ್ತ. ಮಡ್ಡಿಯೂ ಮೊಸಳೆ ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿದ. ಮರುಳನೇ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ—

ಗುರುಗಳೇ—ಗುರುಗಳೇ—ಒಂದು ಮಾತು—”

“ಎನು ಮಾತೋ... ಆಯ್ತು ನಮ್ಮ ಗತಿ—ಪೋಲೀಸರ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಟ ನಡೆಯದು. ಅಯ್ಯೋ ಲಂಡನ್ನಿಗಾದರೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಈ ಪೋಲೀಸರ ಕಾಟವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ—” ಎಂದು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಹಣೆ ಹಣೆ ಬಡಿದುಕೊಂಡಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದಾದ ಗಾಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ನೋವುಮಾಡಿತ್ತು. ಮರುಳನಿಗೆ ರೇಗಿತು.

“ಗಾಂಪರೊಡೆಯ ಗುರುಗಳೇ—ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ... ನನ್ನ ತಲೆಗೊಂದು ಯೋಚನೆ ಬಂದಿದೆ”—ಎಂದು ಮರುಳ ಕೂಗಿದ.

ಇದ್ದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮರುಳನೇ ಜಾಣನೆಂಬುದನ್ನು ಮಠವೇ ಒಪ್ಪಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅವನ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿಕೊಡಲು ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಮರುಳನೇ ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡಿದ.

“ಗುರುಗಳೇ ನನಗೇ ಈಗ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೆ ಅಟ್ಟ ಬೇಗ ಕಟ್ಟಬಿಡೋಣ—ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಹೊತ್ತು ಓಡಿ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ?—ಸೀದಾ ಎಲ್ಲರೂ ಬೊಂಬಾಯಿ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟರೆ—ಆಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ವಿಮಾನ ಹತ್ತಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋದರಾಯಿತು....”—ಎಂದ.

“ಮರುಳಾ ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ....ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರೆ ಬರಲಿ—ನಾವೇನು ಕದ್ದಿದ್ದೇವೆ? ಅದಕ್ಕೇಕೆ ಹೆದರಬೇಕು?”—ಎಂದು ಗುರುಗಳು ಚಮತ್ಕಾರದ ಮಾತಾಡಿದರು.

“ಹೌದು ನಾವೇನೂ ಕದ್ದಿಲ್ಲ....” ಎಂದು ಗಾಂಪರ ಗುಂಪೇ ಧೈರ್ಯ ತಂದು ಕೊಂಡಿತು.

—ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕರು.

“ಅಯ್ಯೋ ಹೆದರು ಹೇಡಿಗಳು—ಈಗ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯ್ತು. ನೀವು ಹೆದರಬೇಡಿ. ಪೋಲೀಸರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಬೀಟು ಹೊರಟಾಗ ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಲು ಜಾಗ ಬೇಡವೆ? ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಮಠ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ನಮ್ಮ ಪೈಕಿಯವರೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಯಾಕೆ ಮಲಗ ಲಿಕ್ಕೆ ಜಾಗಾ ಕೊಡಬಾರದು?”

“ಗುರುಗಳೇ ಅವರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ?”

“ಹೌದು ನಾವುಗಳು ಲಂಡನ್ನಿನಿಂದ ಬರುವವರಿಗೆ ಮಠಾ ಕಾಯಲು ಇಸಮು ಸಿಕ್ಕಂತೆ ಆಯ್ತು”

“ಅದೇ ಸರಿ—ಅವರೂ ನಮ್ಮವರೇ !....”

—ಎಂದಾಗ ಮಠದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಯಾರೋ ಬಡಿದರು. ಪೋಲೀಸರೇ ಎಂದು ಗುರುಗಾಂಪರು ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಜಪಕ್ಕೆ ಕೂತರು. ಮಂಕ, ಮಡೆಯರು ಮೂರ್ಛೆಹೋದ ಹಯನ ಹಿಂದೆ ಅಡಗಿದರು. ಮರುಳನೇ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ. ದಫೆದಾರ್ ಉಡುಪಿನ ಪೋಲೀಸಪ್ಪ ಬಂದೇಬಿಟ್ಟ.

“ಯಾರು ನೀವು ?....ಒಳಕ್ಕೆ ಬಬನ್ನಿ....”

“ನಾವು ದಫೆದಾರ್”

“ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ?”

“ಬಾಗೂರು ದೇರಣ್ಣನವರು”

“ಏನು ಬಂದದ್ದು ?”

“ಇಲ್ಲಿ ಮಠದಿಂದ ಯಾರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವವರು ?”

“ನಾನು—ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು—ಮತ್ತು ಇತರರು”

“ಯಾತಕ್ಕೆ ?”

“ಸೌಹಾರ್ದ ನಿಯೋಗ—”

“ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮರುಳಪ್ಪ ಯಾರು ?”

“ನಾನೇ....”

“ನೀವು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?”

“ಇಲ್ಲ”

“ಸುಳ್ಳು—ಆಚೆ ಬೀದಿಯ ಶಿವಣ್ಣನ ಮಗಳು ಗಂಗವ್ವನ ಪ್ರೀತಿ ನೀವು ಕದ್ದಿಲ್ಲವೆ ?”

—ಮರುಳ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡ. ದ||ದೇರಣ್ಣನವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಕಳ್ಳನನ್ನೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಗಾಂಪರ ಮಠಕ್ಕೆ ಮರುಳ ಸೇರಿದಾಗ ಗಂಗವ್ವ ಹಣೆ ಹಣೆ ಬಡಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗೋದಕ್ಕಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದು ಗೊಳ್ಳುವ ಈ ನೀತಿ ಅವಳಿಗೆ ಬೇಸರ ತಂದಿತ್ತು. ಮರುಳ ಜಂಗಮಯ್ಯನಾದರೆ ತನಗೆ ಇನ್ನು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ದೇರಣ್ಣನವರನ್ನು ಅಂಗಲಾಚಿ ಮರಳನನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರಲು ಗಂಗವ್ವನೇ ಕಳಿಸಿದ್ದಳು. ಮರುಳ ಬೇಡಿದ.

“ದಫೆದಾರ್ಶೀ—ನಿಜ ನಾನು ಅವಳ ಹೃದಯ ಕದ್ದಿದ್ದೆ. ಅವಳೂ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮಾಸಹಾರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಜೊತೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಜನ್ನೇಪಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಕಾಣೋದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಂದ ಬಂದು ಗಂಗೆಯನ್ನೇ ಆಗುವೆ” —ಎಂದು ಅಂಗಲಾಚಿದ. ದಫೆದಾರ್ಶೀ ಇದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು.

“ಮರುಳಾ ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳು—ಪೋಲೀಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸರಿ ಯಾಯ್ತೆಂದು. ನೀವು ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆಯೋ ಛಡೀ ಏಟು ಬಿಗಿದು ಜೈಲಿಗೂ ಹಾಕುವೆ..” —ಎಂದು ಬೆದರಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದರು.

ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಆ ಪೋಲೀಸ್ ಹೋದನಂತರ ಬಂದರು. ಮಂಕ ಮಡೆಯರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿ ದನದಾಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಹೋದರು ಮರುಳ ಗಂಗೆ ಯನ್ನೂ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ “ಗುರುಗಳೇ ನಾಳೆ ಖಂಡಿತ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬರುತ್ತೆ— ಆದರೆ ಆ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಲು ನೂರು ಹೊನ್ನು ತೆರಬೇಕು....”

—ಎಂದು ನೂರು ಹೊನ್ನು ಹೊತ್ತು ಗಂಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್‌ ಪೋರ್ಟ್ ತರಲು ಮರುಳ ಹೊರಟುಹೋದ.

—ದಾತರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ

ಗೋವಿಂದಪ್ಪನ ಗಾದೆಗಳು

ಹತ್ತು ತಲೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಒಬ್ಬ ರಾವಣ
ವಾದೇ ವಾದೇ ಜಾಯತೆ, ವಾದಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ
ಕೋಳಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ, ಕೊಕ್ಕರೆಗೆ ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟ
ಹತ್ತು ಹೆರುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುವುದೇ ಮೇಲು
ತಿಂಗಳಿಗೊಂದೊಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾಧ್ಯವೇ?
ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗಿದ್ದು, ಮರವಾದಮೇಲೂ ಬಗ್ಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ
ಮುದ್ದೆ ಕೇಳುವ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಒದ್ದೆ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟ
ತೋಳು ಕೊಡೋ ಎಂದರೆ, ತೂಕ ಎಷ್ಟು, ಎಂದನಂತೆ
ಬೊಗುಳಿ ಬೊಗುಳಿ ರಾಗ, ಉಗುಳಿ ಉಗುಳಿ ಟೀ. ಬಿ.
ಗೆದ್ದಲಿಗೇನು? ಗುದ್ದಲೀನೂ ಒಂದೆ, ಮದ್ದಲೇನೂ ಒಂದೆ!
ಪರಮಾತ್ಮಾ ಅಂತ ಕೂತರೆ, ಮರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ?

ಸ್ವೀ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೆ!

ಹೆಬ್ಬಿ ಗುಬ್ಬಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಷಹರಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ. ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿಯ ನೆರಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಯೇ ಈ ಘಾತುಕರು ಹಣ ಕಸಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಅವನನ್ನು ಯಾರೋ ಹೆದರಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿನ ಜತೆ ಹೋಗಿ ಧೈರ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಕಡೆಗೆ ಷಹರಿನ ಮೋಕೆ ಹೋಟಲೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಒಂದು ಬಟ್ಟಲು ಕಾಫಿಗೆ ಆಣತಿ ಕೊಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ತಂದಿರಿಸಿದಾಗ ಮಾಣಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಸಕ್ಕರೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ. ಸಕ್ಕರೆ ಬಾಟಲಿ, ಅಂದದ ಚಮಚ ಎರಡೂ ಎದುರಿಗೆ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಎಂಟು ಚಮಚ ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿದ ಕಾಫಿ ಬಟ್ಟಲಿಗೆ. ಚಮಚದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕದರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯಲಾರಂಭಿಸಿದ.

ಮಾಣಿ ಕೇಳಿದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕದರಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಸಾರ್ ಅಂತ ಸ್ವೀ ಯಾರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತೆ. ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಂದ ಜಾಣ ಹೆಬ್ಬಿ ಗುಬ್ಬಾಲೆಯವ.

* * * *

ಕಬ್ಬಿನ ಪಾರ್ಕಿನ ಹೊರ ಆವರಣದಲ್ಲಿ, ಹದಿನಾರರ ಮೇರಿಗೆ, ಇಪ್ಪತ್ತರ ನಿಕೋಲಾಸನು ಬೈಸಿಕಲ್ ಸವಾರಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮೂರು ದಿನ ಪಾಠವಾದ ಮೇಲೆ ಮೇರಿ ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬೈಸಿಕಲ್ ನಡೆಸಿದಳು. ಹುರ್ರಾ ಅಂತ ಕೂಗಿದ ನಿಕೋಲಾಸ್. ಆ ಕೂಗಿಗೆ ಮೇರಿ ಬೆದರಿದಳು. ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಬೈಸಿಕಲ್ಲು ಅಂಬಿನಂತೆ ಹೊರಟಿತು. ರಸ್ತೆ ಬಿಟ್ಟು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲಿನಮೇಲೆ ನಡೆಯಿತು! ಅಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದ ಗೋಣಿ ಮರಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಗುಮ್ಮಿತು. ಮೇರಿ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಳು.

ನಿಕೋಲಾಸ್ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಓಡಿ ಬಂದ. ಮೇರಿ! ನನ್ನದು ತಪ್ಪಾಯಿತು. ಬೈಸಿಕಲ್ ನಡೆಸೋದನ್ನು ಕಲಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಗುರಿ ಇಡೋದನ್ನು ಕಲಿಸಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೇ ಹೀಗಾಯ್ತು. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಬೈಸಿಕಲ್ ನಡೆಸೋದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ.

ವಚನ

ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದರು ಹಲವರು ; ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದರು ಹಲವರು ; ಜರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದರು ಹಲವರು , ಕೊರಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದರು ಹಲವರು ? ಮೆರೆಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದರು ಹಲವರು ; ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಳಿಯಂದಿರಾದವರೊಬ್ಬರ ಕಾಣೆ, ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವ ಪರಂಜಿದೇವಿ.

ರೊಚ್ಚಿಗಿದ್ದರೆ, ಹುಚ್ಚು ಬಡಿದರೆ, ಕಿಚ್ಚೆದ್ದು ಕುಣಿದರೆ, ಪೀಠವನಲ್ಲಾ ಡಿಸಿ ನೋಡುವಿರಿ, ವತ್ರಿಕಾಮಸಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವೆಬ್ಬಿಸಿ ನೋಡುವಿರಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲನೆಬ್ಬಿಸಿ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಸೊಲ್ಲ ಬೆಳೆಸುವಿರಿ. ಏನು ಇಲ್ಲವೆಂಬರಿ, ಅವನು ಅಲ್ಲವೆಂಬರಿ, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಂಜದಿದ್ದರೆ, ಗೆದ್ದ ಹುಂಜದಂತಿದ್ದರೆ, ಸೈ ಎಂಬಳು ನಮ್ಮ ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವ ಪರಂಜಿದೇವಿ.

ಮೋಟೆನ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ, ಬೈಗಳಿಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ ? ಗುಂಪಿನ ಮೇಲೊಂದು ಗೋಷ್ಠಿಯ ಕಟ್ಟಿ, ಆಸನಕಂಪನಕ್ಕಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ ? ಸ್ಲೋಗನ ಮೇಲೊಂದು ಸಾಧವ ಕಟ್ಟಿ, ಶಬ್ದಕ್ಕಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ ? ಆಸೆಯ ಮೇಲೊಂದು ಅಧಿಕಾರವ ಕಟ್ಟಿ, ಹೇಸಿಗೆಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ ? ಕೇಳಿದಳು ನಮ್ಮ ಕೊರವಂಜಿ ಕಾಯುವ ಪರಂಜಿದೇವಿ.

ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಸಂಚಿನ ಸಂಪುಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತು, — ಬೇರೆ ಬರೆಸಬೇಕು !

❀ ಸತ್ಯ ಹೇಳಿ ಕೆಡಬೇಡಿ ❀

“ಜಗತ್ತು ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಳ್ಳುಗಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳು ; ಮೋಸಗಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದಿರು” ಎಂದು ಯಾರೋ ಜಾಣ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಅದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ತಾನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತೇನೆಂದು ಆತ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದವನು. ಆ ಕುರಿತು ಅವನ ಕೂಡೆ ವಾದಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸ್ನೇಹಿತರು ‘ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ದೊಡ್ಡವ ರೆಲ್ಲ ಕಾತರರಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ಸೊಗಸಾದದ್ದು” ಎಂದು ಉಗಿದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಆತನ ಕೈಯಿಂದ ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಶಪಥ ತೊಟ್ಟು ಪಿತೂರಿ ನಡೆಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅವರ ಪಿತೂರಿ ಫಲ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಬಂತು. ವಧುಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಲೀ ವರ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಲೀ ಅವನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿದರೂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರೊಡನೆ ಪ್ರಾಸ್ತವಿಕ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನಾಡುವ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ತರಲು ಕೆಲವರು ಧೀರರು ಸಮರ್ಥರಾದರು ನೆಂಟಸ್ತಿಕೆಯ ಮಾತು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತ ಎಷ್ಟು ಬಂಗಾರ ಹಾಕಬೇಕು, ಕಾಂಚಾಣ ಎಷ್ಟು, ವರೋಪಚಾರ ಏನು, ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತು. ಮೂರ್ತಿ ಸ್ವಭಾವ ಸಹಜವಾಗಿ “ನನಗೆ ಬಂಗಾರವೂ ಬೇಡ, ವರೋಪಚಾರವೂ ಬೇಡ, ಒಂದು ಚಿಕ್ಕಾಸೂ ಬೇಡ” ಎಂದುಬಿಟ್ಟ. ಅವನ ಜೊತೆಯವರು ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಂಡರು. “ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟ ಎಂದು ಬಿಡೋ” ಎಂದು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ರಿಹರ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಅಂದು ಬಿಟ್ಟನಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹಲ್ಲು ಕಡಿದರು. ಅತ್ತ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರೂ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿ—“ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಂಟಿ?” ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಏನು ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದರು. ಮೂರ್ತಿ ತನ್ನ ಪಲ್ಲವಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಆ ದಿನ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೂ ಬರದೆ ಮಾತುಕತೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರು ಮಾರನೆ ದಿನ ಬರುತ್ತೇನೆಂದವರು ಪತ್ತೆಯಿಲ್ಲ- ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಲಗ್ನಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿ ಕೂಡ ಕೊನೆಗೂ ಆತ ಗೋಮಯ ಗಣೇಶನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದಲ್ಲ ಎಂದು ಮಿತ್ರರು ಚಡಪಡಿಸಿದರು.

ಕೊನೆಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರು ಈ ಶುಂಠನ ಕುರಿತು ಪರಿಚಿತರಲ್ಲಿಯೂ ದೂರದ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹುಡುಗ ಏನಾದರೂ ವಿಲಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧಿಯವನೇ

ಅಧವ ಕುಲ ಜಾತಿ ಕೆಟ್ಟದೇ, ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಕಾಯಿಲೆಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಅವರಿವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದು ತಿಳಿಯಿತು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ೨೦೦-೩೦೦ ಸಂಬಳ ತರುವಾತ ವರೋಪಚಾರ ಬೇಡ, ವರದಕ್ಷಣೆ ಬೇಡ, ಬಂಗಾರ ಬೇಡ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮುಟ್ಟಲಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲ ಗಳಹುತ್ತಾನೆಯೇ ಎಂದು ಅವರ ತರ್ಕ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹುಳಕಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಕ್ಕದವು. ಮೂರ್ತಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಳೈಕ್ಯಾತನಂತಿದ್ದು ಬಲವಾಗಿ ಕೆಮ್ಮು ತಿದ್ದನೆಂದೂ, ಅವನ ಸೋದರತ್ತೆಯ ಗಂಡ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿದು ಮಡಿದರೆಂದೂ, ಅವನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ನಾದಿನಿಯ ಅತ್ತೆ ಸಕೇಶಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವಳೆಂದೂ, ನಾನಾ ತರದ ಮಹಾ ಮಹಾ ದೋಷಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರತೊಡಗಿದವು. ಕೊನೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದ ಮೂರ್ತಿಯ ಗೆಳೆಯರ ಮುಂದೆ ಈ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇರಿಸಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಹೇಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಸೂಚಿಸಿದರಂತೆ. ಈ ಮಿತ್ರರೋ ಮಹಾ ಘೂಟೆ, ವರಿಸ್ಥಿತಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಿಗುವಾಗಿ ಆಡಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. “ಏದು ಸಾವಿರ ವರದಕ್ಷಣೆ, ಸೇರು ಬಂಗಾರ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅದ್ದೂರಿಯಾಗಿ ವರೋಪಚಾರ ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಆಸಾಮಿ ಯೊಬ್ಬರು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮೆಡಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಒಂದು ಮಾತು ಎಂದು ಬಂದವು. ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ”

ಇಷ್ಟೆಂದಿದ್ದು ಮಾಂತ್ರಿಕನಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಕಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ತಾಪತ್ರಯ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸೇಕಡಾ ಎಪ್ಪತ್ತೈದ ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಇವರು ಸೈ ಅನ್ನುವ ತನಕ ವಿಲವಿಲ ಒದ್ದಾಡಿದರು. ಈ ನಡುವೆ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಉಸಿರೆತ್ತಲು ಒಬ್ಬರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಮೇಲೆ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಉಗಿದು ಹೇಳಿದರು—“ಲೋ ನಿನ್ನ ಸತ್ಯ ನಿಃಸ್ವರ್ಧ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟೆಡು. ಏನು ಬೇಡ ನನಗೆ ಅಂತ ನೀನು ಬೊಗಳಿದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನ್ನಲ್ಲೇಕೋ ಏಬಿದೆ ಎಂದು ಅನುಮಾನಿಸಿ ಆ ಜನಗಳು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವಂತಾದದ್ದು. ರೋಮಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ರೋಮಿನವನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೋ ಬಿಪ್ಪೆ” ಎಂದರು.

“ಮೂರ್ತಿಗೆ ಅದು ನಿಜ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿರಬೇಕು.

ಸುಳ್ಳಾಡಿ ಕೆಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯವಾಡಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನ ತೋರಿಸಿ, ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥತೆಯಿಂದಿದ್ದು ಯಾತಕೆ ಪಾಡುಪಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅವನ ಮಿತ್ರರ ವಾದ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲೂ ಏನೋ ಅರ್ಥವಿದೆ ಅನಿಸಿತು.

—ರಾಮಿ

ನಮ್ಮ ಯಂತ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಭಾರತ ದೇಶದವರ ಯಂತ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅನಿತರಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದು ಎಂದು ಈಚೆಗೊಬ್ಬ ಅಮೇರಿಕನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಹಳೆಯ ಬ್ಲೇಡುಗಳನ್ನು ಇತರೇ ದೇಶದವರು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ್ದು ಎಂದು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಸಾಡಿದರೆ, ನಾವು ಅವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಜೋಪಾನವಾಗಿರಿಸಿ, ಪೆನ್‌ಸಿಲ್ ಹರೆಯುವುದಕ್ಕೂ, ಹಗ್ಗ ಕತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಉಗುರು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ನಿಂಬೆಹಣ್ಣನ್ನು ತುಂಡರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಒಂದೇ ಉಪಕರಣರಿಂದ ನೂರಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಾಗ, ದೈವರ ಯಂತ್ರ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಉಗುಳು, ಹೌದು, ಕೇವಲ ನಾಲಗೆಮೇಲಿನ ಉಗುಳಿನಿಂದಲೇ ಆತ ಟ್ಯಾಬಿಂದ ಗಾಳಿ ಹೊರಬರದಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ ! ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅಮೇರಿಕಾದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಏಸೆನ್‌ಹೊವರ್ ಮಹಾಶಯನಿಗೂ ತಿಳಿಯದು ! ಸಗಣೆಯಿಂದಲೇ ಟೈರನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ದೈವರ್ ಮಹಾಶಯ....ಮೊನ್ನೆ, ನಾನು ಈ ಟೈರ್ ರಿಪೇರಿ ವೈಖರಿಯ ಹೊಸ ಬಗೆಯೊಂದನ್ನು ನೋಡಿದೆ ಇದು ಜರ್ಮನ್‌ರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಟೈರ್ ಬರ್ಸ್‌ಟಾಯಿತು ; ಉದ್ದವಾಗಿ ತೂತುಬಿತ್ತು. ಆಸಾಮಿ ಏನುಮಾಡಿದ ಗೊತ್ತೆ ? ಒಳಗೆ ಒಂದು ಟೈರ್ ತುಂಡು ಕೊಟ್ಟು. ಹಳೆಯದಕ್ಕೂ ಹೊಸದಕ್ಕೂ ತೂತುಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಭಾರಿ ಕಂಬಿಯೊಂದನ್ನು ಕೆಂಪಿಗೆ ಕಾಯಿಸಿ ತೂರಿಸಿದ. ಆ ತೂತುಗಳನ್ನು ನಟ್ ಬೋಲ್ಟ್‌ಗಳಿಂದ ಬಿಗಿದ....ಒಳಗಿನ ಟೈರ್ ಚೂರು ಅಲ್ಲೇ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಅಂತು, ಈ ರಿಪೇರಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸು ಆ ಊರಿಂದ ಎಂಟು ಮೈಲಿ ಆಚೆ ಇದ್ದ ಅರಣ್ಯದ ನಡುವಣ ಪ್ರದೇಶದವರೇಗೂ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದೆವು, ಅನ್ನಿ ! ಬಾನೆಟ್ ಎತ್ತುವಾಗ, ನೀವು ಇಳಿದು ಒಳಗೆ ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿ....ಸೆಣಬಿನ ದಾರ ಸಿಗರೇಟ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗಿನ ಜಿಗನಾ ಪೇಪರ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತುರುಕಿರುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ. ರೇಡಿಯೇಟರಿಗೆ ಒಂದು ಮರದ ತುಂಡೇ ಮುಚ್ಚಳ. ವೈಪರ್‌ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲದೆ, ಓಡುವ ಬಸ್ಸಿನ ಮುಂಭಾಗವನ್ನು ಕೂತ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಆಚೆಗೆ ಕೈನೀಡಿ ಹರಕು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒರೆಸುತ್ತಾನೆ ...ನಮ್ಮ ಯಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ, ಅನೇಕ ಯಂತ್ರಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಬಸ್ಸನ್ನೋಡಿಸುವ ಜಾಣತನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

ರೇಡಿಯೋ ತಂಟೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಬೆಪ್ಪಂದಿರು ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ರಿಪೇರಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ರವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಆ ತಂಟೆಯೇ ಒಂದು ವರಸೆ ಅಂತ ಅದನ್ನೇ ಮೆಚ್ಚಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತೇವೆ. ರೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಅವಸಾನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಒಂದು ಟವಲನ್ನು ಮಡಿಸಿ, ಅದರಿಂದ ಅದರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಸಲ ಬಲವಾಗಿ ಬಾರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಧ್ವನಿ ಬರುತ್ತಿ....ಸಾಕು, ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತೇವೆ.

ನಾಲ್ಕು ಟನ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರವನ್ನು ಈ ಕಲ್‌ವೆರ್‌ಟ್ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಈ ಸೇತುವೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿಸಬಾರದು, ಎಂದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥ ಪಠನದಿಂದ, ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಜನರ ಯಂತ್ರಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಹತ್ತು ಟನ್ನನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಸೇತುವೆ ತಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಫಾನ್‌ಟನ್ ಪೆನ್‌ಕೊಳವಿಗಳೂಳಿಗೆ ಪೆನ್‌ಸಿಲ್ ಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತುರುಕಿ ಅವನ್ನು ಜೇಬುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮರೆಯಬಲ್ಲವರು ನಾವು !

ಹ್ಯಾಟ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇತರ ದೇಶದವರು. ಆದರೆ, ನಮ್ಮಷ್ಟು ತಂತ್ರ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಮಳೆಬಂದರೆ, ನನೆಯದೆ ಇರಲು, ನಾವದಕೊಂಡು ಕವರ್ ಹೊಲಿಸಿದೇವೆ. ಆ ಕವರ್ ನನೆಯದೆ ಇರಲು, ನಾವು ಹ್ಯಾಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಕುಳಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಯಾವ ಅಮೇರಿಕನಿಗೂ ಗೊತ್ತು ಈ ಉಪಾಯ ?

ಇನ್‌ಜಿಕ್ಷನ್ ಸೂಜಿ ಎಂಬ ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಬರೇತಣ್ಣೀರು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಯಾವ ರಷ್ಯನ್ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದಾನೆ, ಹೇಳಿ ! ಸಿನಿಮಾ ಫಿಲಂಗಳಿಂದ ಬ್ಯಾಗುಗಳನ್ನೂ, ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಂದ ತಾಂಬೂಲದ ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನೂ, ಸೈಕಲ್ ಟ್ಯೂಬುಗಳಿಂದ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಕಂಟೈನರುಗಳನ್ನೂ ಬೀಡಿಯ ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಂದ ಪೂಜಾ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಯಾವ ದೇಶದವರೂ ತಾನೆ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ! ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನಕಲೆ,—ಒಂದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹತ್ತಾರು ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣತನ ನಮ್ಮದು. ಜಪಛಾನಾದಿಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಜನಿವಾರ ಹಾಕಿದಾಕ, ಅದನ್ನು ಬೀಗದಕೈ ಸರಪಣಿಯಾಗಿಯೂ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಹಾಲಿಗೆ ಎಂದು ಬಂದು ಹಸುವನ್ನು ತಂದರೆ, ಆ ಹಾಲನ್ನು ಕಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಮಗೆ ಆ ಹಸುವೇ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

— ಕಾಮತ್

ರಂಗತ್ತೆಯ ಪಂಚತಂತ್ರ

ಮರೆಯಲಾಗದ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಆನೆಗಳ ದಳ ಒಂದಿತ್ತಂತೆ. ಉತ್ತಮ ಗಜಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದ ಲಾಯಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಮನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸೊಗಸಾಗಿತ್ತಂತೆ.—

ಛತ್ರಪತಿ ಶಿವಾಜಿಯ ಹಲವಾರು ಜಯಗಳಿಗೆ, ಆತನ ಸೈನ್ಯದ ಕುದುರೆಗಳ ಚುರುಕಿನ ಓಡಾಟವೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತಂತೆ—.

ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ದೀಕ್ಷಾಬದ್ಧರಾದ ಸೈನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆಮಾರ್ಕಿನ ಡಬ್ಬಗಳು ಸಿಗಬಹುದೇ ವಿನಹ, ಆನೆಗಳಿಲ್ಲ. ಕುದುರೆ ಚಿಹ್ನೆಯಿರುವ ಶೀಷೆಗಳು ಸಿಗಬಹುದಾದರೂ ಕುದುರೆಗಳು ಕುದುರೆ ಕೊಂಬಿನಂತೆ ವಿರಳ.

ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ! ಆಗಾಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣಾ ದಳಗಳಲ್ಲಿ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳೂ ಉತ್ತಮ ವಾಹನ, ಆಯುಧಗಳಾಗಿದ್ದುವು—

ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುವ, ಕುದುರೆಗಳಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡುವ ಜೀವುಗಳು, ಆನೆಗಿಂತ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗುಮ್ಮುವಂತಹ ಟ್ರಾಂಕುಗಳೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕ—

ಯಾಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದೆ ಅಂದರೆ—ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣಾ ಘಾಜಿನಲ್ಲಿಕೂಡ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುವುದು ಸಹಜ.

ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ನಿನ್ನೆ ವೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆವು. ಟ್ರಾಂಚೆಯಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸೀ ಅಣುಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುತ್ತ ಹೆರುವ “ಅಪ್ಸರ” ಎಂಬ ಗರ್ಭ ಕುಲುಮೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ-ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ....ರವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು, ಎಂಬ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು. ಇದೇ ಅಣು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿದ, ಬಿದ್ದಡೆಯೆಲ್ಲ ಭಸ್ಮವಾಗುವ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ.

ಹೀಗಾಗುವಾಗ ಘೌಜಿನವರ ಕೆಲಸವೇನು ? ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಸಂಚಾಲಕ ಅಣುಶಕ್ತಿಯುಖಿ ಮಹಾ ಮಹಾ ಅಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕವಾಯಿತನ ಮೈದಾನದಮೇಲೆ ನಿಂತು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತಾ, ಕತ್ತು ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲವೇ ? ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಇಂತಹ ಸಂಭವಿಸಬಹುದಾದ ಭವಿಷ್ಯವು ಸೈನ್ಯದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಶಿಸ್ತಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಜೀವನದ ಹಂಗನ್ನೇ ತೊರೆದು ಜೀವಿಸುವ ಪಾಠ ಕಲಿತ ಸೈನಿಕರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಂತಾದರೆ, ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಶೂನ್ಯವಾದರೆ, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಬಡಗಿಯಂತೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ತೋಪಡ ಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಉಳಿ ಚಚ್ಚಲೇಬೇಕು, ತಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರಾನೇ ಉರುಳಿಸಿ ತಾವೇ ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುಗಳಾಗಬೇಕು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಮನ ಹಬ್ಬದ ಸಂಜೆ ಹೋಳಿಗೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಕ್ರಾಂತಿಗಳನ್ನು ರಂಗತ್ತೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನೋಡತ್ತೇ ! ಕಾಲ ಹೀಗೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಬೇಲಿನೇ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನು ಬಂತೋ ಮಗು : ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ಬೇಲಿ ಎದು ಹೊಲ ಮೇಯದೇ ಇರೋಹಾಗೆ ಪಂಚ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಪಂಚ ತಂತ್ರಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.” ಎಂದು ರಂಗತ್ತಿ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು.

“ಅದು ಹ್ಯಾಗಮ್ಮಾ” ಎಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಆಗ ರಂಗತ್ತಿ ಪುರಾಣದ ಪಂಚ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಳು.

೧—“ನೋಡು ಮಗೂ ! ನಮ್ಮನೆ ಆರನೇ ಮಗಳ ಮದುವೆಗೆಂದು ಬಂದ ಮದುಮಗ ಬಲು ಜೋರಿನ ಅಸಾಮಿ ; ಶಿಸ್ತುಗಾರ, ಪುಟ್ಟುಸ್ವಾಮಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ. ವರಪೂಜೆ ಮುಗಿದು ಧಾರೆಗೆ ಅಂತ ಮದುವೆ ಮನೆಗೆ ಅವ ಬಂದಾಗ ನಾನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಗೊತ್ತಿ ? ರಸ್ತೆಯಲ್ಲೇ ವರನ ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಕತ್ತಿಗೆ ಹವಳದ ಸರ ಹಾಕಿದೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಾ ! ಅಂತ ಪಲ್ಲವಿ ಹಾಡ್ತಾನೇ ಇದ್ದೆ. ಕಿವಿಗೆ ಕೋಡುಬಳೆ ಜೋಡಿ ಇಟ್ಟೆ. ಇನ್ನೇನು ಮೂಗಿಗೆ ದಾರ

ಹಾಕಬೇಕು, ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವರ ಸೀಸುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ. ಅವನ ಮೂಗು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಕನ್ನಡಿ ಕಲಶ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅವನೆದುರಿಗೆ ನಿಂತೆ. ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ ತನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡ ಅವನ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಛಿದ್ರವಾಯಿತು. ದಿಬ್ಬಣ ತೆರಳೋ ತನಕ ಎತ್ತಿನಂತೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದ. ಇದೇ ರೀತಿ ನೋಡು. ಕರ್ಣ ಹೆಸರಾಂತ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿ. ಬಲಶಾಲಿಯಾದವ. ಮಹಾ ಮಹಾ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವನು. ಇಂತಹ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರ ಹೋರಿಯಂತಹ ಸೈನ್ಯಾಧಿಪತಿಗೆ ಯುದ್ಧವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಎಂದಾದರೂ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಾನೇ ಅಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದಲೇ ದುರ್ಯೋಧನನು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಮಾವ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಕವಚ ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಶಲ್ಯ ಸಾರಥಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಸೋತನು. ಅಂದಮೇಲೆ ಬೇಲಿಯೆದ್ದು ಹೊಲ ಮೇಯದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲ ತಂತ್ರ ಬೇಲಿಯ ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಛಿದ್ರ ಮಾಡೋದು,

೨—ಕೇಳು ಮಗು ಎರಡನೆಯ ತಂತ್ರವನ್ನು.

ಒಮ್ಮೆ ಕೈ ಜಾರಿ ಕಂಚು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದುಹೋಯ್ತು. ತಳವೇ ಕಳಚಿ ಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಸೊಸೆ ಕುಹಕವಾಗಿ ಏನೆಂದಳು ಗೊತ್ತೆ? ಆ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ” ಎಂದು! ಸೊಸೆ ಒಮ್ಮೆ ಪಾತ್ರೆ 'ಕೆಡವಿ ಅದು ಮುಕ್ಕಾದಾಗ ನಾನು ಅಂದಿದ್ದು ಆಡಿದ್ದು ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಸೊಸೆ ಅಂದಾಗ ನನ್ನ ಬಾಯಿ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಯ್ತು. ಆಗೇನು ಮಾಡಿದೆ ಗೊತ್ತೆ ಸಂಜೆ ತನಕ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದು, ಮಗ ಬಂದಮೇಲೆ ಮನೆಲೆಬ್ಬಿದ ತವಸೀಲು ಕೇಳಿದೆ. ಸೇರಿಗೆ ಆರಾಣಿ ಹಾಗೆ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ ಅಂದಳು-ಸೊಸೆ. ಏನೇ ತಾಯಿ! ನಾಲ್ಕಾಣಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಲ್ಲಮ್ಮಾ ಅಂದೆ. “ಅವಳೇನೆಂದಳು ಗೊತ್ತೆ “ಅದು ಹಳೇ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣಿಗಮ್ಮಾ ಹೊಸದಕ್ಕಲ್ಲಾ” ಎಂದಳು. ನಾನೂ ನಿಧಾನವಾಗಿ” ಅಷ್ಟೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೇನೇ ತಾಯೀ ಹುಣಸೇಹಣ್ಣು ಹಳೆಯದಾದರೂ ಹುಳಿ ಹೋಗುಲ್ಲಾಂತ” ಅಂತಂದೆ—ನನ್ನ ಮುಖ ನೋಡಿ ಸೊಸೆ ಈಗ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಮ್ಮ ನೀವಂದದ್ದು ಕೇಳಿ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು ಆದರೆ ಆಡಲಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ರೀತಿ ನೋಡು ಮಗು! ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ, ಶಕುನಿಯಿತ್ತು ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆ, ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಸೈನ್ಯದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪಶೀಲಿಸಿ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಲು ದುರ್ಯೋಧನ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿದ. ಇಂತಹ ಆಡಿಟ್‌ಗಿಂದೇ ಶಕುನಿ ಹಲವು ಕೊಂಡಿ ಆಡಿಟ್‌ರುಗಳನ್ನು ತರಬೇತುಮಾಡಿದ್ದ.

ಇವರ ಕೆಲಸ ಏನು ಗೊತ್ತೆ ! ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸತ್ತವನಿಗೆ ಆ ಔಷಧಿ ಕೊಡೋ ಬದಲು ಈ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೊಂಡಿ ಅಬ್ಬರ್ನನ್ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರು.

ನಾಸ ! ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಯುದ್ಧದ ಮೂರು ವಾರಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಈ ಆಡೀಟರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಬೂಬು ಹೇಳೋ ಗಲಾಟೇಲಿ ಅಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಮಂತ್ರಗಳ ಬೀಜಮಂತ್ರವೇ ಮರೆತು ಹೋಗಿತ್ತಂತೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ತಂತ್ರ ಗೊತ್ತಾಯ್ತಲ್ಲ ! ಕೊಂಡಿ ಆಡೀಟರುಗಳನ್ನೂ ನೇಮಿಸುವುದು.

(೩) ಮೂರನೆಯ ತಂತ್ರ ಬಲು ಮುಗುಮ್ಮಾದದ್ದು.

ಮಗು ಕೇಳು—(ಮುಷಿ ಪಂಚಮಿ) ಐವತ್ತು ಮೂರನೆ ವಯಸ್ಸಾದಾಗ ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಸಂಕಲ್ಪ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಮಾತನ್ನು ಗಂಡಂದಿರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಿವಿ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯ ಮಗನೂ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ೩-೪ ಮಕ್ಕಳಿರುವ ಸೊಸೆಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಉದ್ಯಾಪನೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂದರೆ ಮೂರು ಜನರೂ ಸೇರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕ್ತಾರೆ, ಅಂತ ಭಯವಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಈ ಮೂವರೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಉದ್ಯಾಪನೆ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡದ ಹಾಗೆ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಉದ್ಯಾಪನೆ ದಿನ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕಿಂಕರಂತೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು.

ಅದೇ ರೀತಿ ನೋಡು, ಮಗು, ಭೀಷ್ಮನಿಗೆ ನೆಗಡಿ ಹಿಡಿದಿದೆ. ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಹೋದ ಸೈನ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಏಷ್ಯನ್ ಪ್ಲಾ ಬರುತ್ತೆ, ಅಂತ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಹರಡಿಸಿದನಂತೆ—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರು ಪಂಚರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗುಪ್ತ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಲಾಗದೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೋಲನ್ನಪ್ಪಬೇಕಾಯ್ತು. ಮೂರನೆಯ ಮುಗುಮ್ಮಾದ ತಂತ್ರ ಬೇಲಿ ಕಂಬಗಳು ಗುಪ್ತ ಸಭೆ ಸೇರದಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

೪. ನಾಲ್ಕನೆಯ ತಂತ್ರ ಬಲು ಯಶಸ್ವೀ ತಂತ್ರ ಮಗು. “ಹುಲಿ ಬಂತು ಹುಲಿ ಬಂತು” ತಂತ್ರ ಅನ್ನಬಹುದು.

ಶಿವರಾತ್ರಿ ಸಂಜೆ ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ಮಗ ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಬಿಲ್ವತ್ರಿ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ನಿಮ್ಮ ತಾತನ ಕೋಪ ನಿನಗೊತ್ತಲ್ಲ ಮಗು ! ಮಗ ಸಿಗರೇಟು ಎಳೆತಾನೆ ಅಂತ

ಹಠಾತ್ತಾಗಿ ಗೊತ್ತಾದರೆ, ಏನಾದರೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕಾಡ್ಕಾಂತಮಾಡಿ ಬಿಡೋ ಆಸಾಮಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಗೊತೆ? ಅವತ್ತಿನಿಂದ ನವರಾತ್ರಿ ತನಕ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗರೇಟು ಸುದ್ದಿ ಹೇಳಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ನೋಡೀ! ಅಂದ್ರೆ ಶಿವಾಲಯದ ಅರ್ಚಕರು ಬೀಡಿ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಭಂಗಿ ಎಳೆಯುತ್ತಾರಂತೆ. ವಸಿಷ್ಠರು ಕೂಡ ಇಂದ್ರನಿಂದ ಗೋಲ್ಡನ್ ಕ್ಲಾಡ್ ಸಿಗರೇಟು ಇಸಕೇಂಡರಂತೆ-ಅಂದಹಾಗೆ ಅಂದರೆ ಉರ್ವಶೀ ಕೂಡ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ವರುಣ ಬಂದಾಗ ಸಿಗರೇಟು ಆರಿಹೋದುದಕ್ಕೆ ರೇಗಿದಳಂತೆ. ಹೀಗೇ “ಹುಲಿ ಬಂತು ಹುಲಿ ಬಂತು” ಮಾಡಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ಮಗನ ಚಾಳಿ ಗೊತ್ತಾದಾಗ, ಅವರು ರೇಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಅದೇ ರೀತಿ ನೋಡು ಮಗು! ಅಶ್ವತ್ಥಾಮೋ ಹತಃ ಅಂತ ಧರ್ಮರಾಯನ ಕೈಲಿ ಆಕಾಶವಾಣೀಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿಸಿದಾಗ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಜಯ ಖಂಡಿತವಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಮಗು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಖಂ ದದ್ಮಾ ಪ್ರತಾಪವಾನ್-ಶಂಖಂ ದದ್ಮಾ ವೃಥಕ್-ವೃಥಕ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

(೫) ಐದನೇ ತಂತ್ರ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನ ಮಗು.

ಏನೇ ಬರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗಿರದಿರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ತಂತ್ರ. ಊರಲ್ಲಿ ಸಿಡುಬೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಿಡುಬುದಾರವನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬರ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ರಜಾ ಬಂದ ದಿನ, ಎಂಟು ಮಕ್ಕಳೂ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ? ಅದಕ್ಕೆ ಈರುಳ್ಳಿದೋಸೆ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಂತ ಭಾನುವಾರದಿಂದ ಮನೇಲಿ ಈರುಳ್ಳಿ ವಾಸನೆ ಹರಡಿದೆ. ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಾವಲಿ ಒಲೆಮೇಲೆ ಇಡೋದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೇನೇ ಎಂಟೂ ಮಕ್ಕಳು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಸಿಡುಬುದಾರನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು.

ಹಾಗೇನೇ ನೋಡು! ಬೇಲಿ ಕಂಬಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನೋಡು ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ದೂರ ಇದ್ದು ಕೌರವರೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾದಮೇಲೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತಾನಾದರೂ ಸೇಡುತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಯಿತು. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಬೇಲಿ ಕಂಬಗಳೇ ಹೊಲ ಮೇಯುತ್ತೆ ಅಂತ ನೀನಂದದ್ದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸೋಜಿಗದ ಸುದ್ದಿ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾಭಾರತದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಈ ಭಯವಿದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಚತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೂಡಿದ್ದರು. ಅವನ್ನೇ ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು, ನಾನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತಂದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅದುದನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಅಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವಲ್ಲ !

ದಂಡಾರಾಧನೆ

['ದಂಡಂ ದಶಗುಣಂ ಭವೇತ್' ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ತಿಂಗಳು ನಿಜವಾದ ಸಂತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಗವಾದ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಾರದೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಿದ್ದುಕೊಯಿತಂತೆ! ಅಂದಮೇಲೆ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ವರ್ತುಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದಂಡಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಯಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ, ದಂಡೋಪಾಯ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಮೇಷ್ಟ್ರರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು ಹೀಗೆ ಹಾಡಿ ಕುಣಿದಿರಲಾರರೆ ?]

ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯೊಳೆನನು ಮಾಡುವೆ
 ನಿತ್ರನೆ ಬಾ ಹೊರಗೆ
 ನಿನ್ನಯ ಕೀರ್ತಿಯು ಮತ್ತೆ ಮೊಳಗಲಿದೆ
 ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಹೊರಗೆ |
 ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಶಿಷ್ಯಾಳಯ ಕೆಲರನು
 ಜಡತೆಯು ಮುಸುಕಿಹುದು.
 ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಹೈದರ ಪುಂಡಾಟಿಕೆ
 ಮೇರೆಯ ಮಾರಿಹುದು.
 ನೀನಿಲ್ಲದೆ ಕ್ಲಾಸೊಳಗಿನ ಪಾಠವು
 ಕಾಟವೆ ಆಗಿಹುದು
 ಮೇಷ್ಟ್ರರುಗಳ ಸ್ಕೂಲೊಳಗಿನ ಬಾಳದು
 ಕಣ್ಣೀರಾಗಿಹುದು.
 ನಿನ್ನನು ಹಿಡಿಯದೆ ನನ್ನೇ ಕೈಯಲಿ
 ಬಲವೇ ಉಡುಗಿಹುದು
 ನಿನ್ನನೊಮ್ಮೆ ನಾ ತಡವಿದೆನಾದರೆ
 ನವಚೇತನ ತುಂಬುವುದು.

ನಿನ್ನನೊಮ್ಮೆ ನಾ ತಡವಿದನಾದರೆ ನವಚೇತನ ತುಂಬುವುದು

ಡೆಸ್ಟ್ ಬಡವವರು ಎಲ್ಲಿಹರು ?
ಬೆಕ್ಕು ಕೂಗಿನವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಗಜ್ಜುಗ ಇಡುವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಮೇಜನು ಕೆಡುವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಜಾಕನು ಕದಿವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ವಕ್ರ ಚಿತ್ರದವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಹಕ್ಕಿ ಪುಕ್ಕದವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ವೇಟಕೆ ನೆಡುವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?

ವ್ಯಾಕರಣ ಶತ್ರುಗಳೆಲ್ಲಿಹರು ?
Home work ವೈರಿಗಳೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಕಾಪಿ ಹೊಡೆವವರು ಎಲ್ಲಿಹರು ?
ಭಾಷೆಯು; ಕೊಲ್ಲುವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಬೀದಿ ಅಲೆವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಕಲ್ಲು ಬೀರಿಗರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಶಾಲೆ ಚಕ್ಕರಿಗರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಕ್ಲಾಸೊಳು ನಿದ್ರಿಸರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಕಡಲೆಯ ಸುಲಿವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಬೀಡಿ ಹಚ್ಚುವವರೆಲ್ಲಿಹರು ?
ಮೈದಡವಲಿದೋ ಬಂದ ಗುರು !

ಪುಟಾಣಿಪೋರರ ಗುಲ್ಲಡಗಿಸಲಿಕೆ
ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾರೈ
ಬಲಿತ ಪುಂಡರಾ ಜೆನ್ನ ಸವಿಯಲಿಕೆ
ಬಾ ಬಾ ಬಾ ಬಾರೈ
ದಂಡೋ ಸಾಸನೆಗಿದು ಪೊಕ್ಕೆ ?
ಬಾ ಬಾ ಸಾಧನೆಗೆ
'ಯೂನೋ' ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಿದೆ ನಿನಗೆ
ಬಾ ಆರಾಧನೆಗೆ !

(ಕುವೆಂಪುರವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

--ರಾಮಿ

ಎಲ್ಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೇ

ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ನ್ಯಾಶ್ ಎಂಬುವರು SEATO ಸಂಬಂಧದ ಒಂದು ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗಂದರಂತೆ “ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟು ಆಕ್ರಮಿಸಿತ್ತು ; ಅದರಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಯಿತು.”

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಲವರು ತಲೆತುರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ತೊಡಗಿದರು. ಈ ಮಾತಿನ ತಿರುಳೇನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಬಗೆಯಾಗಿ ತರ್ಕಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಶರ ವಿನರಣೆ ಇಷ್ಟೇ. ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತುರುಕರು ಇಂಡಿಯಾ ಆಕ್ರಮಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ? ಅಂದು ಉಂಟಾದ ಸಂಸರ್ಕದಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರವಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಹೌದು ಉಪಕಾರವಾಯಿತು. ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆಬಿರಿಯ ಉಂಡಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸಬಗೆಯ ಇತಿಹಾಸ, ನವನವೀನ ತರ್ಕ ಇವೆಲ್ಲ ಕರಗತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಡಿದ್ದನ್ನು ಯಾರೂ serious ಆಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ Nash ಆಡಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಭೋಜನ ಕೊಠಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ೨೭೦ ಮಂದಿ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಕ್ಕರಂತೆ. ಅದೇಕೆ ಅವರ ಮಾತು trash ಅಂತಲೇ ? ಆಗಿರಲಾರದು.

Nash ರಂತೆ ಯುಗಾದಿಯ ದಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿರಿಯ ಉಂಡು ಕುಳಿತು ಆ ಸುದ್ದಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ನನಗೂ ಆ ಮಾತು trash ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೊಗಲರು ಧಾಳಿಯಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಭಾರತದೊಳಗೇ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ತುಂಡು ಹರಿದು ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಲ್ಲವೆ ? ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಬಹಳವಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ಕಷ್ಟ; ಪರ್ಸ್ ಭಾರ ಇದ್ದರೆ ಜೋಬಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಎಂದ ಹಾಗೆ. ಪರ್ಸ್ ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ದೇಶದ ಒಂದು ತುಂಡು ಕಂಡವರ ಪಾಲಾದರೆ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ನ್ಯಾಶರ ತರ್ಕವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸುತ್ತಿಗೆ ಕುಡುಗೋಲಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ಅವರ ವಿರೋಧಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಂಗೇರಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದರು; ಈಗ ಅದರ ಸದ್ವಿಲ್ಲ. ದಲಾಯಿಲಾಮರನ್ನು ಟಿಬೇಟಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿದರು; ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಂಟೆಯಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡದೆ ಅವರಿವರಿಗೆ ಬಾಂಬರುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದಾದರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ರೋಸಿಹೋಗಿರುವ cold war ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಸಿಟಿನಿಂದ ಸುಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಕೇಳಬೇಕೆ? ಜಗತ್ತಿಗೆ ಶಾಂತಿ! ಚಿರಶಾಂತಿ!! ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗುವುದೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೇ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ನ್ಯಾಶ್‌ರಂಥವರ ಉದ್ಧಾರಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೇ! ಅದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಮುಂದಾಳುಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

— ರಾಮಿ

“ಅಮ್ಮಾ ಎಡಗೈನ ಗಾಜಿನ ಬಳಿ ಒಡೆದು ಹೋಯ್ತು.
ಅದಕ್ಕೆ ಕೋಡು ಬಳನೇ ಯಿತ್ತೊಂಬಿಡ್ಲೇನಮ್ಮ”.